

DĚTSKÉ SCÉNY

ČÍSLO 5.

STŘEDA - 17. ČERVNA 2009

VIDĚLI JSME

strana 106

**ZÁZNAMY Z DĚTSKÝCH
DISKUSNÍCH KLUBŮ**

strana 108-109

**SEDLI JSME SI
S DAVIDEM**

strana 117

NAPSALI NÁM

strana 126

Brzy budu mít jedenácté narozeniny. Divím se, že si toho tady zatím nikdo nevšiml. Přitom je každý den moje jméno v tiráži. Když jsem tu byl poprvé, vůbec se mi tady nelíbilo. U páníčka jsem byl teprve pár měsíců. Než jsme jeli spolu do Trutnova, pořád se mi věnoval. Ale tady? Vůbec na mě neměl čas. Pořád říkal: Počkej, nezlob, uhní, nech toho! Bylo mi to líto. Udělal jsem mu k nohám loužičku. Zlobil se a vymáchal mi v tom čumák! Přitiskl jsem se k té vrčící krabici vši silou a ona přestala vrčet. Dostal jsem! Nanosil jsem si z odpadkových košů všechny kelímky od jogurtů do pelišku, aby mi nebylo smutno. Zase se zlobil a všechny poklady mi sebral! Utekl jsem – jenomže jsem se bál venku sám a tak jsem se nechal najít. Zase se hněval. Pak jsem si našel kamarády. Chodil jsem na procházku se Zinou a dalšími lidmi. Jeden pán mi nosil dobroty a paní uklízečka mě nechala hrát si s hadrem. Zvykl jsem si a další rok jsem byl v Národním domě jako doma. Už si jednotlivé roky nepamatuju, ale když jsem přijedu a pán mi dá pod tabuli moji misku, vím, že tu spolu nějaký čas budeme. Už tu mám svoje průjezdy a trávničky. A taky tajná místa. A místa na ležení. Teď už se nemusím honit za každou návštěvou v redakci. Ani nemusím štekát. Jen si tak ležím a poslouchám, jak mluví: „To by jeden neřekl, že se tak uklidní.“ Ležím si u okna a mám je všechny pod kontrolou. Když někdo vezme vodítko, nenápadně dám najevo, že jsem připraven jít ven, i když se mi třeba zrovna vůbec nechce. Mám to tady vlastně rád. Ale nejraději mám letos Petru, protože mi přinesla dvakrát psí bonbóny – kostičky. Ta se vyzná.

Deset let sem rok co rok s páníčkem jezdíme. Když jsme tu byli poprvé, můj pán kreslil samé strašné draky a vybarvoval je kafem. Pak dělal třeba parníčky, podivné postavičky na stole pod lampou, taky přišly obrázky uklízečky Blažkové – nejdřív její dům, pak její příhody, narodily se jí děti – a já jsem to všechno ze svého místa pozoroval. Jsem tu podesáté – nechápu jenom jednu věc: co mají po deseti letech pořád s těmi draky?

Matěj

ZASLECHLI JSME:

Jak sis užil dílnu jako jediný chlap, který tu byl, Ondro?

Já si to užil moc, protože když je více kluků ve skupině, funguje pravidlo kluci a holky zvlášť. Teď to ale bylo úplně jiné.

Která aktivita se ti líbila nejvíce?

Když jsme hráli tu pohádku a já v ní byl králem. To jsem si užil nejvíc.

Vendy, jak se ti líbila dílna? A která část se ti z dílny nejvíce líbila?

Dnešní dílna byla hodně dobrá. Nejvíce se mi pak líbily scénky, které jsme vytvářeli. Také pocit, když jsme leželi pod plachtou igelitu.

Jak se ti, Zdenčo, líbila dnešní dílna?

Jo, hodně se mi to líbilo. Nejvíc se mi ale líbilo, když jsme leželi pod vlnami. Také se mi líbil emoční autobus.

Která část dílny se ti líbila nejvíc, Nikolo?

Asi jak jsme vytvářeli svět fantazie a potom, když jsme leželi pod igelitem.

Jonáš

**VČERA
JSME SI
VŠIMLI**

semináře B

NA NÁVŠTĚVĚ...

U SEMINÁŘE DĚTÍ VEDENÉHO VERONIKOU

Veroničina dílna byla plná hudby, emocí a pozitivní energie. Už před začátkem dílny byla puštěna hudba pro naladění a uvolnění. Byl to velmi příjemný „předstart“. Verča je drak. Je neskutečně zapálená (jak jinak, když je drak) pro věc, pořád se usmívá a je v naprosté vnitřní pohodě. Prostě živelný drak, který si velmi rád poletuje po světě a s naprostým vnitřním klidem a úsměvem řeší všechny situace. Na dílně stále aktivizuje děti, když nikdo nechce jít dobrovolně něco předvést, v klidu počká, až se někdo sám rozhodne, pokud úplně nefunguje hra, cvičení, sama se do něj přidá a svou dračí energií rozproudí energii i všem ostatním dráčkům.

V dílně děti zažily plno her, cvičení a jeden delší příběh. Obdivovaly se, ručník jim byl vůdcem pro správné pohybování se, předávaly si lepkavé smrdící „něco“. I tady byla dílna plná kouzel a magie. Děti se ocitly na pouti, v lese, v zoo i u moře. Byl jsem rád, že se na dílně neobjevila komiksová hrdinka Blažková, protože se, neznám jak, vyklubalo z vajíček najednou asi deset malých dráčků. Kdyby u toho Blažková byla... a měla u sebe kudlu... všichni víme, jak by to asi dopadlo. Zjistili jsme, že v autobuse jezdí opravdu mnoho velmi zvláštních lidí, zjistili jsme, že i Čech se může v klidu dorozumět ve Francii, např. s lehce upravenou výslovností věty: „Lev leze do tramvaje, žere mandle, loupe si je.“

V druhé části dílny se děti dostaly do smutného příběhu jednoho krále a jeho potřeby nesmrtelnosti. Ani tady vám nebudu vyprávět celý jeho příběh. Rád vám ale přiblížím určité momenty. Pomohli jsme králi vyřešit jedno důležité životní rozhodnutí, objevili jsme se ve světě fantazie, kde se procházely různé víly, skřítki a jiné blíže nespecifikovatelné bytosti, viděli jsme samotného krále na zemi, žebrajícího alespoň o kousek chleba.

Mě samotného, jako čistého pozorovatele, dílna velmi bavila. Měl jsem často nutkání se oprostít od všech možných konvencí a pracovních povinností, odhodit blok s tužkou a vběhnout šťastně mezi účastníky dílny a hrát si alespoň chvíli s nimi. Bohužel...vždycky jsem se ovládl. Děkuji za příjemné dopoledne, Veroniko!

Jonáš

SEDLI JSME SI S...

MAGDALENOU FRYDRYCH GREGOROVOU

Soubor LDO ZUŠ Temperka Třinec přivezl autorskou hru někdejší zářivě školy, dnes uznávané autorky Magdaleny Frydrych Gregorové. Protože her psané souboru na míru někým, kdo už se neúčastní pravidelné práce souboru, je žalostně málo, neodolali jsme a alespoň na chvíli jsme autorku zdrželi svými dotazy. Vlastně jsme o ní nic nevěděli – jen to, že vedoucí souboru Temperka Marcela Kovaříková nám prozradila, že je s ní spojena „pupeční šňůrou“.

Magdalena Frydrych Gregorová (1982) je dramaturgyně a autorka divadelních her. Za divadelní hru Dorotka získala cenu Evalda Schorma za rok 2006 a uvedlo ji Švandovo divadlo v Praze. Její další hry Panenka z porcelánu, Na věky a Hřiště nastudoval Český rozhlas. V New Yorku se realizovalo její autorské čtení.

Magdalena se hlásí k polské menšině a nedávno měla v polské Zelené Hoře premiéru hra Teraz na zawsze (Teď navždy).

Je to opravdu tak, že jste hru Život je sen napsala na míru třinecké Temperce?

Je to pravda. Jednou jsem děti viděla a pak jsem dlouze seděla s Marcelou Kovaříkovou, jejich učitelkou LDO, a ona mi o každém z nich vyprávěla. Promyslela jsem si témata a teprve pak jsme se jich zeptaly, co by říkali Andersenovým pohádkám. Chtěla jsem odstoupit od civilního realismu. Děti to zaujalo, a proto jsme vybrali trochu nemoderně Andersena.

Pohádky do tohoto textu jste vybírali podle charakteru osob?

Naopak. Chtěli jsme jít kontra. Aby měli představitelé herecký protiúkol. Aby se s hrou mohli popasovat i řemeslně.

Znamená to, že je možné hru přenést pro jiné herce a jiný soubor?

Určitě. Považuji ji za univerzální, každý si v ní může najít to své. Nabídla jsem ji i Dili.

Nejde o bezprostřední zkušenost herců. Při zkoušení se o tématu hodně mluvilo a hráli jsme si na to.

Bavilo Vás psát hru pro dětský soubor?

Velice. Baví mě se setkávat se s Marcelou Kovaříkovou, takže to byla trochu i záminka, jak se s ní vidat. Pro děti ze souboru jsem vedla víkendový workshop. Překvapilo mne, jak je to oslovilo.

Co bude dál ve Vaší tvorbě pro soubor LDO v Třinci?

Zhruba každého půl roku potřebuje Marcela novou látku a já doufám, že se zase ozve. Vždycky je to pro mne výzva. Je to jiné než psát hry pro dospělé.

To znamená, že už jste nějaké hry pro třinecké LDO psala už dříve?

Ano. Dokonce několik. Ta předposlední se jmenovala Krabičkoví motýli a byla o dětech ze sídliště.

Děkuji za ochotu odpovídat a přeji hodně invence do dalšího psaní.

Iva

PŘEDSTAVUJÍ SE ...

ANEŽKA CELNAROVÁ

Vzplanu a hned ochladnu, abych mohla znovu vzplát a vysvobodit svého prince.

PŘEDSTAVUJÍ SE ...

VERONIKA VALOVÁ

Swingový úlet do divočiny aneb jak chutná život v přírodě se mnou

VIDĚLI JSME

KOKOMÁ KOMÁ

JE TO NAPROSTO JISTÉ

JAK TO BYLO S PRINCEZNOU

HOLÁ POHÁDKA

RECENZE LEKTORSKÉHO SBORU NA ÚTERNÍ PŘEDSTAVENÍ

KOKOMÁ KOMÁ A HOLÁ POHÁDKA

Včera jsme měli možnost zhlédnout dvojí inscenování poezie. Soubor Zámex ze ZŠ Zámecká, z Litomyšle, s vedoucí Dagmar Burdovou si vybral básně Jiřího Dědečka z knihy Šli červotoči do houslí. Soubor Babinec ze ZUŠ v Kunovicích s vedoucí Olgou Strašákovou si vybral jednu báseň Petra Nikla Holá pohádka z knihy Lingvistické pohádky.

Členové souboru Zámex jsou na začátku své divadelní cesty a navštěvují dramatický kroužek prvním rokem. Nemají dosud velké divadelní zkušenosti. Naopak členky souboru Babinec navštěvují literárně-dramatický obor již několik let a mají zkušenosti z účasti na soutěžích v přednesu.

Souboru Zámex se ne zcela dařilo nalézt adekvátní divadelní prostředky a klíč k inscenování většiny z vybraných Dědečkových básní, které jsou často založeny na slovním humoru, hříčkách a jsou krátkými anekdotami. Řazení básní nemělo vnitřní propojení. Zcela vnějškově je oddělovalo pouze krátké zabubnování. Tyto básně jsou určeny dětem od pěti let, ale členům souboru je v průměru čtrnáct. Proto většina básniček v jejich podání působila až infantilně. Členky souboru Babinec hledaly klíč k inscenování Niklových básně nejprve přes kolektivní recitaci. Tato recitace se jim v průběhu zkoušení začala přirozeně proměňovat v divadelní tvar. Interpretky vstupovaly do rolí zvířat i vypravěčů, začaly na jevišti vzájemně jednat. I proto se v představení dívkám dařilo sdělovat text za sebe, s energií, hravostí a radostí. Tato radost se přenášela i na diváka. Zvolené herecké prostředky i kostýmy nebyly popisné a neilustrovaly prvoplánově text ani postavu. Holá pohádka byla adekvátní jejich věku.

Účast souboru Zámex na přehlídce Dětská scéna může pozitivně ovlivnit další práci jeho členů a chuť společně dělat divadlo. Souboru Babinec přejeme radost při tvorbě dalších inscenací či inscenované poezie.

Hana Galetková, Tomáš Volkmer

JE TO NAPROSTO JISTÉ

Soubor ZUŠ Strakonice přivezl do Trutnova dramatizaci Andersenova textu Je to naprosto jisté. Z představení, které diváky zaujalo, potěšilo, osvěžilo je navíc patrné, že hrou se baví i samotní aktéři. Současné jsou ale koncentrovaní, přesní. Spontánnost zde jde ruku v ruce s řádem. Hráči jakoby zlehka sdělují témata, divák s potěšením sleduje svět holek a kluků i obraz šíření a bobtnání fámy. Dále vztahy holek a kluků, kluků ve smyslu mladší – starší, menší – větší, i vztahů- nevztahů, které opanují dav, houf, čili hejno. Soubor našel čistý a jasný způsob, jak zacházet s divadelním prostorem – scénou a mizanscénou, nebo např. jak využít kostým – bílé triko jasně označuje postavu, která je spouštěčem dalšího děje.

Projev herců je kultivovaný po hlasové i pohybové stránce.

Přesto lze doporučit výraznější start v krátké úvodní promluvě kluků, dále ohled na diváka ve smyslu umístění chlapců – větší by neměl zakrývat menšího. Tyto drobné pihy však neubírají inscenaci jako celku na šarmu.

Zuzana Jirsová

JAK TO BYLO S PRINCEZNOU

Romana Hlubučková nabídla skupině současných absolventů prvního cyklu LDO ZUŠ v Chlumci nad Cidlinou předlohu A. Mikulky Hastrmaní princeznička. V diskusi s lektorským sborem, která byla velice zajímavá a vstřícná jsme se dozvěděli mnohem víc o práci skupiny a vzniku inscenace než mohlo být uvedeno ve zpravodaji při představování souboru a rozhovoru s vedoucí. Vedoucí dala při přípravě a realizaci předlohy svým žákům více volnosti než bývá obvyklé, protože se jednalo o jejich poslední kolektivní práci v rámci prvního cyklu. To byla zřejmě příčina, proč se nám některé složky inscenace zdály nevyvážené a nedotažené, přestože samotná příprava až po realizaci trvala s přestávkami téměř dva roky. Inscenátoři nejprve postupně provedli mnohé dramaturgické úpravy Mikulkovy předlohy. U Mikulky víme, že jeho fantazie je „nepřeborná“ a do příběhu „nacpe“ často cokoli, co se mu hodí, takže výsledkem jsou až absurdní situace jemu vlastní, zkrátka u A. Mikulky není nic nemožné. To samozřejmě při vlastní realizaci ovlivňuje a limituje inscenátory, ale nutno přiznat, že předloha Hastrmaní princeznička má ještě celkem logickou stavbu situace, i když představa reálné realizaci např. závěru, kdy podivná loďička s třemi námořníčky – ženichem, nevěstou a stopovácí rosníčkou plující po moři za zvuků hudby, vesele třepotajících praporů a jásotu směrem k Pomerančovým ostrovům přes Banánové moře až k čokoládovým sopkám, které chrlí jahodovou zmrzlinu se šlehačkou a Jolly Jocker se mezitím v hlubokém černém lese udělá šiškovou chaloupku a už s nikým nechce nic mít, je nádherně barevná, ale pro tvůrce zdá se v požadovaném rozsahu ne zcela realizovatelná. Skupina vyzkoušela a kupodivu po celé dva roky s chutí a elánem různé možnosti, jak vytvořit a realizovat např. vrakovišť starých rour, kde Pinkalinka s pomocí stopovací rosníčky připraví past pro kocoura – a to od pet-lahví přes bludiště s loutkami, kulíčkami atd. ve stínohře, kdy všechny pokusy nakonec nebyly pro tvůrce uspokojivé, a tak od této situace upustili. Naopak ponechali závodní dráhu v televizi, která v logice nelogice Mikulky nefunguje a ptáme se navíc, kde se bere na smetišti televize s královskou rodinou. Na to nedostáváme uspokojivou odpověď. V řádu A. Mikulky můžeme snad přijmout předměty, hračky, které jsou v jistém smyslu „každá z jiné opery“, král, královna, sice podobná, ale jiná princezna, stopující žába, plácačka, smyčka, stínový kocour, atd. Pak snad můžeme přijmout i akvárium jako pokojíček, chybí postýlka a princeznička by mohla být „gumovou kačenkou“ plavající v barevné limonádě, kde by členky souboru mohly foukat brčky a dělat bubliny. Jen by to nesmělo být připravené, muselo by to vznikat, mít svoji imaginaci. Pak by zřejmě musel být poněkud jiný i projev kocoura s falešným zpěvem, jak praví inscenátoři. Nemusel by falešně zpívat, ale interpretace tohoto textu by měla o něčem vypovídat. Neměl by být jen slušně odříkán. Možná, že i vypadávaní z rolí, by mohlo být „programové“. Možná, že vedoucí nechala více svobody pro své žáky. Možná. Mikulka je neřad.

Jiří Pokorný

Kokomá komá

Je to naprosto jisté

Jak to bylo s princeznou

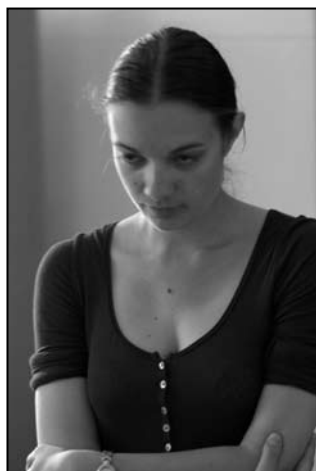

Holá pohádka

PŘEDSTAVUJÍ SE ...

MAGDALENA HNILIČKOVÁ

Citlivá dívka, miluje Francka, na nátlak rodičů se provdává za Vávru.

ZÁZNAM Z DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

Jak to bylo s princeznou

Diváci hodnotili představení pozitivně. Příběh jim přišel jednoduchý a tak převážně oceňovali jednotlivé nápady - práci se stínohrou, pohyblivou televizi (rolování papíru), obarvení kocoura. Doplnění příběhu vlastní hudbou jim přišlo fajn a písničky se jim líbily. Plyšový medvídek na ně působil jako dobrý vtíp. Užívali si herecké nasazení celého souboru. Část publika by byla raději, kdyby byly loutky výtvarně jednodušší, druhé části to naopak nevadilo a rozmanitost pro ně byla přijatelná a podporovala vtipné vyznění celého představení. Někteří také konstatovali, že situace závodu kocoura s žábou pro ně byla dlouhá. To, že si na závěr detektiv vezme princeznu za ženu jim připadalo jako zamilování se z nutnosti, popřípadě to nepochopili. Oproti lektorskému sboru se příliš nepozastavovali nad některými nelogičnostmi a nedostatečným vykreslením některých momentů (např. závod kocoura se žábou).

Kokomá komá

Diváci označili představení jako volné recitační pásmo a nepotřebovali v něm hledat příběh. Energie, nasazení a souhra souboru byly asi hlavní klady, které diváci zmínili. Představení jim přišlo živé a bylo vidět, že to herce baví. Vyzdvihovali momenty a slovní hříčky s létající myší (její pád), situaci s komáry a situaci s hrochem a hochem. Hra na housle a na buben pro ně byla inspirativní. Jeden z diváků podotkl, že členové souboru jsou šikovní a že by měly na víc (tuto inscenaci by podle diváků mohly hrát spíše mladší děti).

Je to naprosto jisté

Diváci kladně hodnotili vybrané téma inscenace. Díky vypravěčům se dobře orientovali v příběhu. Herečky věrohodně ztvárnily slepice, neustále švitořily a vypravěči si z nich dělali legraci. Divákům se líbil jasný začátek a konec představení. Ocenili, že se soubor nesnažil o iluzivní kostýmování. Židle byly dobrým scénografickým prvkem ztvárnění kurníku, oproti tomu přišlo některým divákům použití praktikáblů zbytečné. Jediným nesrozumitelným momentem pro ně byla chvíle, kdy se slepice proměnily v sovy. Některé diváky mátlly postavy vypravěčů, mysleli si, že se jejich role v průběhu představení proměňuje (např. v novináře).

Holá pohádka

Diváci se v ději pohádky dobře orientovali. Zmínili, že jim na příběhu nezáleželo tolik, jako na hře se slovy. Jak sami řekli: „Je to taková lingvistická hříčka, holé věty – holá zvířátka.“ Diváci se při představení nenu-dili, přišlo jim velmi akční, vtipné a originální. Jedna divačka poznamenala, že se během představení nestihla bavit se sousedkou, což obvykle v divadle dělá. Bála se, aby ji něco neuniklo, nedalo se od představení odtrhnout. Představení divákům předalo dobrou náladu a pozitivní energii. Přišlo jim, že pro tuto inscenaci byl vhodně zvolen divadelní prostor (děkovali organizátorům přehlídky), cítili blízký kontakt s herci (doslova řekli „Mohli jsme si na ně šáhnout.“). Ocenili, že aktéři zcela naplnili prázdný divadelní prostor hereckou akcí a nepotřebovali k ní žádné složité scénografické řešení. Použití pestře barevných kostýmů podtrhovalo jejich vzájemnou hru a ztvárnění postavy. Herecká akce podle nich nepůsobila jako laciné předvádění, ale byla naopak velmi přirozená a živá.

Atmosféra dnešního diskusního klubu byla více otevřená a kolegiální. Bylo to pravděpodobně tím, že se dnes mohli hravě dívat díky zkouškám a opakovanému hraní navzájem hlouběji seznámit. V diskusním klubu jsme si dnes užili spoustu humorných situací.

Zdeňka, Petr a Miloš

ZÁZNAM Z OTEVŘENÉHO DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

Záznam z otevřeného diskusního klubu dětí

Dnes byla návštěva tohoto klubu doposud nejslabší. V Malém sále se shromáždilo 7 dětí z 1 souboru, které vypadaly unaveně a lehce zakřiknutě. Jana s Lenkou se pokusily hned na začátku rozptýlit jejich obavy, a v průběhu času se atmosféra uvolňovala a otevírala k zajímavé diskusi o jednotlivých představeních úterka.

Nejprve se vždy všichni umístili na škále od znuděného pocitu k nadšení a svůj postoj komentovali slovy či větami. Pak se různými technikami docházelo k pocitům a názorům na konkrétní představení:

Jak to bylo s princeznou

Příběh zaujal vždy v momentech dějových zvratů a příchodů nových postav. Někomu se líbil závod, jiní měli potíže s jeho délkou a smyslem. Hezká byla stínohra, TV, přebarvení kocoura a stopovací zába. Z příběhu si moc nepamatují, přicházelo v něm hlavně na začátku strašně moc informací, které nechápali (princezna, závod), zmatek byl v loutkách a jejich druhu, chyběl tah. Nevíme, jak to teda s tou princeznou bylo.

Holá pohádka

Bylo tam toho tolik, že si to nepamatují. Ale bylo to originální! Proč se to tolikrát opakovalo? Byli přesní v rytmu. Líbilo se mi rytmické zpracování a chyběla dynamika. Nepamatují si, co tam vlastně dělali. Mohli by ubrat na hlase. Byla to spíše rytmická etuda. Bylo tam až moc energie a úsměvů.

KOKOMÁ KOMA

Pamatujeme si létající myš, červotoče, komáry, koně, slona... Nepochopila jsem začátek ani pointu. Bylo to docela fajn. Celé to bylo v jednom stylu, chyběl mi příběh a tah. Pořád jsem čekala, až to rozjedou. Někdy tam byla velká energie, jinde zase ne. Hezké bylo zpracování komárů. Bylo to netradiční!

Je to naprosto jisté

Tohle představení byl zcela přijato, protože bylo originální, vtipné a za života. Po tomhle představení se mi objevil úsměv na tváři. K Andersenově pohádce přidali hraní slepic. Bylo vidět, že je to baví, jsou soustředěné a bylo to vtipné. Akorát na konci mám zmatek – odešly holky nebo slepice? A taky, jestli to byly slepice už na začátku? Bylo v tom hodně energie a byli přirození. Ti kluci se totiž celý týden udržovali ve formě hraním na kytaru na náměstí! Alternativní název: „Pravda v kurníku aneb Slepíci drby“.

Zapsala Petra

PŘEDSTAVUJÍ SE ...

MILOŠ MAXA

Nonstop to jíst a nebalí to do papíru.

PŘEDSTAVUJÍ SE ...

ZDEŇKA KUČEROVÁ
PETR DAVID

Velký rozum je často s šíleností blízce spřízněn.

SEMINÁŘ O INSCENACÍCH 4. BLOKU

Jak to bylo s princeznou (Kyselé rybičky, ZUŠ Chlumec nad Cidlinou)

Herci jsou velmi šikovní. Umí dobře hrát, ví, co a proč hrají. Bylo na nich vidět, že je práce velmi baví a že si představení plně užívají. Mají tedy v sobě dobrý základ pro dobré herectví, soubor určitě má svoji budoucnost. Velmi zaujaly oči kocoura – dobrý nápad mít je opravdu zelené tak, jak se o nich mluví. Ohledně kocoura se objevila nepřesnost, která by mohla po předělání zlepšit celkový dojem. Jde o situaci, kdy se kocourova ruka ukazuje reálně na jevišti. Je vidět jak ruka loutkovodiče, tak paže loutky kocoura. Nena-vrhlo se ale možné řešení. Také by se mohlo buď zkrátit nebo lehce pozměnit jeho falešné zpívání. Ohledně loutek se vznesla ještě jedna otázka. Proč se používaly nesourodé loutky? Divák nejprve vidí loutky princezny a královny, které mají stejný styl. Proč ale krále zastupuje plyšový medvěd s korunou a další postavy mající ještě jiný styl, účastníkům semináře zůstalo záhadou. Některým lidem přišlo nedůstojné, když se loutka princezny vměstná do malé plastové láhve. Někteří tento problém ale neřešili. Také samotné herectví se ještě rozebíralo. Některým účastníkům přišlo, že herci, jakmile nemají co dělat, vypadávají z rolí. Bylo by tedy dobré si na tuto skutečnost lépe dávat pozor. Toto je ale jednoduše vyřešitelný problém. Lektorům přišel také slabý konec. Plácnutí kocoura plácačkou na mouchy jim přišlo jako malé zadostiučnění. Nicméně bylo přes všechny problémy vidět, že herce představení baví a bude určitě dobře, aby tuto inscenaci dodělali a hráli dál.

Holá pohádka (Babinec, ZUŠ Uherské Hradiště, pobočka Kunovice)

Hrající děti jsou všestranně vybavené. Celé představení je dobré, tempo je velmi akční, okostýmování herců je dobře zvolené a podporuje charakter, nejvíce se líbila postava žáby, diváky opravdu velmi zaujalo celé představení. Lektorský sbor sdělil, že má prázdný papír s poznámkami. Abych to vysvětlil, na představení se nenašly skoro žádné chyby. Přesto se později určité otázky vyvrbily. Účastníkům semináře přišlo, že zbytečně zanikl motiv paviana a mravečnicka. Představení se ukázalo na hranici uvěřitelného hraní a přehrávání. Některým přišlo představení v míře, některým ale představení přišlo již za hranici. Všichni se ale shodli na tom, že je velmi těžké si tuto hranici udržet. První představení mohlo být úplně jiné, než druhé, natož třetí. Soubor by si tedy měl dávat opravdu velký pozor. Jak ale bylo poznat z potlesku, většině divákům se představení pravděpodobně líbilo. Také se objevila otázka žánru. Pokud to byla snaha o voiceband, nebyl přesný. Také se objevil problém se zpěvem. Některým připadalo, že také nebyl přesný. Došlo se ale k tomu, že je to tenká hranice, která se různě posunuje představení od představení. Proto se tedy, soubore, drž a jen si v klidu, po očku, hlídej hranici a představení se bude líbit úplně všem, nejen skoro všem.

KOKOMÁ KOMÁ (Zámex, ZŠ Zámecká, Litomyšl)

Bylo vidět, že herce představení velmi baví. Vzhledem k tomu, že soubor existuje opravdu jen chvíli (byl tak zaveden na rok v rámci povinně volitelného předmětu dramatická výchova), je vidět obrovský skok herců v jejich fungování na jevišti. Je opravdu dobře, že se divadlu věnují. Představení ale nebylo dodělané – po-inty básní si protagonisté nechávali pro sebe, představení chyběl kvalitní začátek a konec, zbytečně se ilustrovaly texty, vyznění inscenace bylo hodně pod věkem protagonistů. Objevil se ale velmi hezký názor, že i přes všechny problémy inscenace se herci opravdu posunují dopředu. Práce na něm je ale určitě nezkazila.

K diskuzi o tomto představení bych rád řekl několik vět. Byl jsem velmi zklamaný, jakým způsobem se o něm mluvilo. Valnou většinu času zabrala negativně myšlená kritika, o pozitivěch se bavilo velmi (!) zřídka. Jsem si plně vědom, že inscenace měla plno problémů, které je záhodno řešit. Ale myslím, že pokud seminář o inscenacích má vlastně upozorňovat (a zároveň učit) seminarity a jiné účastníky kritickému myšlení, měla by u každého představení zaznít také pozitivní slova. Je to nesmazatelnou součástí kritiky obecně. Měl by seminář o inscenacích vychovávat divadelní znalce, zvládající pouhou negativní hodnocení? Ne! Dobrý kritik přece zvládá i pochvalu. Navíc, komu by se pak chtělo víckrát za sebou na Dětskou scénu do Trutnova, když bude vědět, že se zde lehce shazují představení ze stolu? To umí opravdu každý. A já děkuji všem, kteří se na semináři za děti alespoň trochu postavili.

Je to naprosto jisté (ZUŠ Strakonice)

Celkově představení fungovalo. Postavy slepic byly velmi přesné a jasné, napětí, které se vinulo celým příběhem, posunovalo inscenaci dál. Jedná se o všechny rozpory mezi postavami – holky x kluci; pomluvy; rozpor mezi samotnými kluky kvůli velikosti. Všechny tyto vztahy se hezky na konci představení vyřešily. Energií byla nabitá celá inscenace. Velmi zaujala přesnost a čistota všech situací, která ale nebyla sterilní. Na jevišti velmi dobře fungoval řízený chaos, který zajišťoval živost celého představení. Také překvapily herecké výkony. Byly přesné, celou dobu byli herci v situaci, umí pointovat, mluví výborně. Téma bylo navíc plně adekvátní věku protagonistů. Ironií v představení se bavili jak herci, tak diváci. Na semináři se řešilo pár detailů, které by po odstranění mohly posunout inscenaci ještě dál. Některým vadilo, že pan Sova trochu zpomalil temporytmus představení. Také se pojmenoval ještě menší detail, a to, že větší kluk občas stíní menšího kluka. Toto jsou ale opravdu detaily a byly to jediné „chyby“, které se na představení našly. Celá debata ale byla velmi, velmi pozitivní.

Poté se seminář zase zabýval možným společným tématem představení, které by se mohlo řešit, a to „hudební stránka v inscenacích“ a „poezie na divadle“. Byl jsem ale bohužel „lehce“ znechucen určitou realitou, kterou jsem objasnil výše, a tak se omlouvám, že velké myšlenky, které na semináři v této chvíli padly, jsem už neměl sílu zapsat.

Jonáš

NEDĚLNÍ BESEDA S...

DAVIDEM NOVAKEM O STORYTELLINGU

Zcela zaplněný foyer kina Vesmír naznačil, že o besedu s lektorem semináře A - Jak vyprávět příběh - je zájem.

Besedu zahájil Jakub Hulák, který položil hned první dotazy týkající se upřesnění pojmu storytelling a vývoje oboru v USA. David Novak (prostřednictvím překladatelky Petry Kunčíkové) ochotně odpovídal: „Storytelling jako takový vznikl v knihovnách – aby byly děti přivedeny k literatuře, vyprávěly se a četly knížky. Zájem o folklorní hudbu v padesátých a šedesátých letech dvacátého století také storytelling podpořil. V sedmdesátých letech byl zájem ještě vyšší a v roce 1972 se konal první storytellingový festival v Tennessee. Já jsem v té době studoval herectví a hledal jsem různé zdroje divadla. Zabýval jsem se také pantomimou a v roce 1974 jsem se setkal s Ctiborem Turbou a Ladislavem Fialkou a ti mne hodně oslovili. O něco později jsem svůj zájem přenesl ke slovu a právě storytelling mne zaujal. Začal jsem se tedy zajímat o festivaly storytellingu a podílet se na nich. Stále jsem pátral v kořenech divadla. Na festivaly přicházeli lidé z různého prostředí – knihovníci, folklorní zpěváci, pastoři z kostelů. Každý z nich měl své pojetí vyprávění a myslel si, že je to to pravé. Učili se od sebe navzájem.“

Další otázka směřovala na to, zda v USA je zaveden termín recitace a jak se liší od storytellingu. Na to David odpověděl, že recitace v pojetí, které tady viděl, není běžná. V této chvíli došlo k lehkému „ztracení v překladu“ a David převedl řeč na oblast monologu. Řekl, že v USA spíše jde o něco jako přednes divadelních monologů a používá se také jiný termín než recitace – performance monolog. Vystupuje zpravidla jeden sólista, často i podkreslen hudbou. Když se zvedl zájem o storytelling, zvedl se také zájem o monology. Základní rozdíl je v tom, že storytelling je více neformální, je víc o komunikaci s publikem a dá se provozovat kdekoli, zatímco monolog se realizuje v divadlech a opírá se o běžnou divadelní techniku – světla a zvuk. Mnoho lidí storytelling za divadlo nepovažuje, ale podle Davida je jeho součástí.

Další otázka směřovala k tomu, jak se v oblasti storytellingu pracuje s dětmi. Odpověď zněla, že pokud se pracuje s dětmi, pak zpravidla ve škole. Vyprávěcí si ve škole děti svolá, vypráví svůj příběh, a pak děti učí vyprávět jejich vlastní příběhy a také dovednosti, které k vyprávění patří. Když David cestuje a vypravuje v mateřských školách, uvědomuje si, jak je nepřirozené oddělovat různé skupiny posluchačů od sebe. Ve vyprávěčské tradici bylo běžné, že poslouchaly věkově nehomogenní skupiny. Když mladí něčemu nerozuměli, starší jim to vysvětlili. Bylo běžné, že po večeri třeba starší začali vzpomínat, vzpomínky přecházely v příběh a ten se postupně „estetizoval“, získával i formální podobu, stával se poetickým. Davidovým zájmem bylo zrušit formální hranici divadla, ale přitom využít pro vyprávění divadelní prostředky, které se pro ně hodí. Je důležité, aby měl posluchač i divadelní zážitek. Proto většinou začíná své vyprávění neformálně – dříve se příběhy vyprávěly u ohně, a proto toho využívá. Před posluchači vytvoří imaginární oheň, a když plameny „prohřejí ruce“, začíná vyprávět. Posluchači se podílejí na vytváření této fiktivní situace a konverzace se přirozeně přelévá v příběh, což hned dokumentoval vyprávěním o tom, jak se spřátelili pes s člověkem a proč kvůli tomu vlk po nocích teskně vyje. Své vypravování doplňoval výraznou mimikou a gestikou. Výstup pak komentoval a připomněl, že řada jeho kolegů vypravěčů není tak rozpohybovaných a výrazných. Připomněl slovo animated – „rozpohybovat“, původně je od animal – zvíře. Vyprávěč se tak trochu stává zvířetem, dává do vyprávění celou svou osobnost i tělesnost. Právě využití mimiky a gestiky si do vyprávění příběhů David přinesl z divadla. Dále také práci s předměty, které často při vypravování používá (dokumentuje na i u nás v Čechách známé „přebírané“). Použitím mimiky, gestiky i předmětů příběh zviditelňuje, ale přitom nechává otevřené pole pro fantazii posluchače. Následovala otázka na míru improvizace ve vypravování. David příběhy často vypravuje, a příběh dostane poměrně pevný tvar, ale jeho slova nejsou nikde zapsána, vždy je David volí na místě. Takže je to vlastně strukturovaná improvizace. Osobnost vypravěče vytváří rozdíl mezi textem psaným v knize a příběhem samým. Jedna z posledních otázek se týkala storytellingu v amerických školách. David odpověděl, že storytelling není školním předmětem. Mnoho učitelů ve škole zcela přirozeně příběhy vypráví. V nových osnovách (v kurikulu) na školách je dáván důraz na slovní projev, ale stále je silnější tlak na čtení a psaní. Pokud ale děti pouze čtou a píšou, ale nemluví, bere jim jazyk, řeč. Storytelling řeč vrací. Spojené státy jsou demokratickou zemí – demokracie ale nemůže fungovat, když lidé nebudou umět mluvit. Každý občan musí mít svůj vlastní hlas.

Slova zapsaná o řádek výše by byla vhodnou tečkou celé besedy, ale nestala se jimi. Beseda pokračovala dál. Další dotaz směřoval k tomu, zda se může věnovat storytellingu každý a nebo je třeba mít zvláštní předpoklady. David říká, že příběhy jsou schopni vyprávět všichni. Ale jen někteří jsou schopni směřovat dál k profesionalitě, dát svým příběhům tvar. Je to otázkou tréninku a také talentu. Dennodenně musíme někomu něco vyprávět, ale ne každý z nás ale dokáže zaujmout širší publikum. V současné době je v USA trendem tzv. aplikovaný storytelling – ve firmách, ve škole, v terapii. Na univerzitě v Kolumbii se dokonce vyučuje obor „narativní terapie“. Hodně je storytelling žádán také v reklamách.

Na dobrou noc jsme obdrželi ještě jeden příběh – tentokrát indiánský z Apalačského pohoří o tom, že největší hloupostí je slepá poslušnost. A pokud opravdu nedokážeme myslet sami za sebe, je třeba také hodně štěstí.

zapsala Iva

VČERA JSME SI VŠIMLI...

Jany, Líby a Jiřího

ŘEKLI O SEMINÁŘI A

Nina:

Zabývám se mluveným slovem – přednesem. A přednes je vlastně vyprávění. V přednesu prozaických i poetických textů je nutné vyjasnit si, odkud a kam se příběh ubírá. A proč ho vyprávíme. Storytelling je přirozeně vyprávěčství, improvizované vyprávění. Při přípravě přednesu může být dobrým tréninkem k tomu, jak přirozeně vyprávět naučený text. Z aktivit, kterými se zabýváme, je pro mě inspirativní především rozvíjení drobných dovedností – práce s pauzou, práce s napínavými momenty apod. Je také dobré, že hodně aktivit směřuje k tomu, abychom se naučili objevovat příběhy, které jsou všude kolem nás.

Jarmila:

Na seminář jsem se přihlásila, abych se storytelling jako s oborem seznámila. Znáám Práci Martina Haka, který se storytellingem u nás zabývá. Jako pedagog se věnuju tvůrčímu psaní. Vím, že při psaní je jednou z nejtěžších věcí vymyslet příběh. Když s Davidem na semináři příběh tvoříme, začínáme od konkrétní situace. V té hledáme konflikt a příběh se pak vynoří sám. Jindy jsme začali od předmětu, se kterým jsme během vyprávění pracovali. A od toho, jaké výrazové prostředky předmět nabízel, jsme teprve začali příběh vymýšlet.

Jana:

Zabývám se především přednesem a improligou. Storytelling mě zajímá hlavně ve vztahu k přednesu. Důležité mi přijde, že se s námi David zabývá strukturou vyprávění. A nejen z hlediska praktické výstavby, ale i z teoretického pohledu. Hodně věcí, které ve své praxi požívám, si tak na Davidově semináři můžu urovnat.

Klára:

Do semináře jsem přistoupila teprve v úterý. První, co na mě zapůsobilo, byla velmi pozitivní atmosféra, kterou seminář má. Některá cvičení jsou všeobecně známá, ale David je využívá v jiném kontextu, k jiným cílům. Například slovní kopanou, která se běžně používá k rozšíření zásoby, využil jako cvičení citlivého vnímání zvukové stránky jazyka.

Eva:

Storytelling mě zaujal, když jsem se setkala v Novém Městě na Moravě s Martinem Hakem. Učím komunikační dovednosti na zlínské univerzitě a myslím, že řadu z věcí, kterými se s Davidem věnujeme, při své práci využiji. Na seminář jsem se také přihlásila, protože jsem se chtěla dozvědět, do jaké míry je storytelling záležitostí talentu a do jaké míry v něm hraje roli technika.

Shromáždil Tonda Šimůnek

NA NÁVŠTĚVĚ...

U SEMINÁŘE A

Ranní cesta na seminář po deštivé noci se klidně může změnit v něco, co inspiruje jeho začátek a navodí atmosféru. Uvidíte šneka a hned je tady příběh o šnekovi, kterého v dětství cestou na výlet omylem rozšlápl kamarád. Ten zvuk v něm zůstává jako vzpomínka dodnes a kdykoliv vidí šneka, vzpomene si na smutek a lítost, která v něm tehdy byla. Zvuk vyvolává vzpomínky a emoce... A nejen v něm, ale i v těch, kterým svůj příběh časem vyprávěl.

Dnes ráno jím bylo zasaženo 16 seminaristů, kteří se v sále Kulturního domu Na Nivách učí vyprávět, přistupovat tvořivě k příběhům a hledat způsob, jak je předat druhým. Zvuk rozšlápnutí šneka je důkazem toho, jak silnou roli hraje zvuková složka vyprávění, a tak se seminaristé zpočátku v několika cvičení soustředí právě na tuto stránku. „Pro vyprávěče jsou slova jen instrukce, protože důležitý je jejich zvuk!“ Asociace střídá asociaci, řetězy se občas zadrhnou na trémě z nedostatku nápadu, cizorodém zvuku či mé chybě (v první části semináře jsem se pokusila zapojit, avšak ukázalo se, že vyprávění opravdu není psaní), ale to vše nás učí o zvucích přemýšlet a hledat jejich podobu. Zkouší se zapojení do příběhu a hledání pravého místa pro zvukomalbu, ale také jen pro nápodobu či ilustraci. „Pokud posluchači vědí, co chci říct, můžu si se zvukem hrát. Pak vybírám taková slova, která mi ho nabízejí.“

Seminaristé přinášejí své příběhy – bajky, biblické příběhy, anekdoty. Zkoušejí si je ve dvojicích vyprávět za pomoci zástupné rekvizity, papíru, při společné procházce, při uspávání dítěte či jako vyprávění národního příběhu někomu velmi důležitému. Vyprávějí je také se střídáním emocí a charakteru vyprávěče, což vyvolá salvy smíchu a radostného překvapení.

I pro děti jsou emoce důležité – to, že vidí, jak my je prožíváme, jim umožní uvolnit své vlastní. „Příběh je jako rostlina – zpočátku máte semínko, kterým lákáte pozornost posluchače. Pak začne vyrůstat stonek, listy a nakonec se objeví květ – závěrečné poslání, poučení. A nebo jen pocit či myšlenka. Ne vždy příběh rozkvetne do plného květu, ale vždy se o to musím snažit, a to i vzhledem k tomu, komu vyprávím.“

Na závěr opět přišel příběh, vyprávěný Davidem a hraný všemi – příběh o panu Wiglovi a panu Piglovi, dvou přátelích bydlících na opačné straně hory. Jejich přátelství je stojí spoustu námahy, ale co je důležité, je poučení: Nevadí, kolik námahy stojí možnost vidět se s přáteli, vždycky to totiž stojí za to!

Stejně tak za to stojí setkání s Davidem, Petrou a také se seminaristy třídy A, jejichž příběhy dnes rozkvetly do překrásných květů. Ostatně – jako bonus vám přináším kousky zaslechnutých příběhů tak, jak je zachytil diktafon:

Chvilku přemýšlí, a pak říká: „Ovečko, ty mi kalíš vodu!“

„Vráno, co to máš ve svém zobáčku?“

„Krá!“

Králíček říká: „Viš, mně se to nezdá spravedlivé. Pojď se mnou za kocourem, ten je spravedlivý a rozhodne to!“

Myška začla prosit: „Nech mě být na pokoji. Mohla bych se ti k něčemu hodit...“

A už cítil, že se blíží jeho poslední chvilka!

Mraveneček kousl lovce do nohy a v tom ten sýr upadl a vlk ho sežral!

Poučení: Kdo tě chce sežrat, sežere tě!

Petra

PŘÍLOHA DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY 2009

TEXTOVÉ PŘEDLOHY K STŘEDEČNÍM PŘEDSTAVENÍM

DOVOJČATA V PRŮŠVIHU

Představení Ruby a Garnet? je inspirováno knihou Dvojčata v průšvihu jen opravdu volně. Přetiskujeme proto jen malou část textu předlohy, aby si čtenáři, diváci a seminaristé mohli udělat představu o povaze literárního textu, který se stal inspirací pro divadelní inscenaci.

redakce

1. kapitola

Jsme dvojčata. Já Jsem Ruby a ona Garnet.

Jsme úplně stejné. Skoro nikdo nás od sebe nerozezná. Totiž... dokud nezačneme mluvit. Já když se rozjedu, tak nevím kdy přestat. Garnet je mnohem tišší.

To je proto, že mě vůbec nepustíš ke slovu.

Máme úplně stejnou výšku i váhu. Já jím trochu víc než Garnet. Miluju bonbony, ale slané věci taky. Jednou jsem snědla třináct sáčků brambůrků za jeden den. Taky zbožňuju hranolky, hodné osolené a se spoustou kečupu. To je taková moje slabost. Udělám chroupy chroupy, polyky polyky - a je po nich. Takže jich pak musím pár čmajznout Garnet. Jí to naštěstí vůbec nevadí.

Ale vadí.

Já netloustu, protože se pořád pohybuju. Nesnáším, když musím sedět v klidu. Garnet se dokáže celé hodiny hrbít nad knihami, ale já bych asi vyletěla z kůže. Obě docela dobře běháme, Garnet a já. Když jsme měli ve škole sportovní den, předběhly jsme úplně všechny, dokonce i kluky. V cíli jsme byly první. Vlastně já byla první. Garnet doběhla druhá. Ale na tom není nic divného, protože já jsem starší. Oběma nám je deset, ale já jsem o dvacet minut starší. Já byla to silnější mimino, které se protlačilo na svět první. Garnet byla až druhá.

Bydlíme s tátou a s babičkou.

Táta nás obvykle ráno u snídaně nerozezná, ale to ještě nemá pořádně otevřené oči.

Většinou jenom zhltně kafe, nahází na sebe oblečení a utíká na vlak. Taťka pracuje v Londýně, v jedné kanceláři a svou práci nesnáší. Když přijde domů, je vždycky hrozně unavený. Ale tou dobou už nás bez problémů rozezná. Večer je to totiž jednodušší. Copy už mívám často dost rozčuchané a tričko mám většinou pokecané. Garnet je ovšem čistá jako nový špendlík.

Tak to říká naše babi. Mívala vždycky špendlíky zapíchané vepředu, po celém svetrku. Musely jsme dávat velký pozor, když jsme se s ní chtěly pomazlit. Někdy jí dokonce trčely špendlíky i z pusy. To bylo v době, kdy ještě šla. Pracovala totiž v jednom moc nóbl módním salonu, kde špendlila a šila a zapošívala celé dny. Ale potom, co...

Prostě, babička se o nás musela začít starat, víte, takže začala šít doma. Soukromě. Většinou pro hodně široké dámy, které chtěly mít nějaké elegantní šaty. S Garnet jsme se vždycky hrozně nahihňaly, když jsme je tajně sledovaly, jak se před babičkou producírují jenom ve spodním prádle.

Babi šila i na nás. To byla úplná hrůza. Bylo samo o sobě dost děsné, že je babička staromódní a nutí nás nosit vlasy spletené v copech. Ale v šatečkách od babičky jsme byly ve škole za kašpary, i když některé maminky tvrdily, že vypadáme jako obrázek.

V létě jsme nosily nabírané šaty a v zimě skládané sukýnky, a - babička taky pletla - bolerka z angory, co hrozně šimrala, co blůzičky a svetříky na tělo, aby nám nebyla zima. A k vodě dvoudílné háčkové plavečky. Pripadaly jsme si v nich jako dvoudílný strašák do zeli.

Ale pak se babičce zhoršila artritida. Vždycky měla trochu divné prsty a špatný kyčel a zlobivé koleno. Ale došlo to tak daleko, že se jí pokaždé, když si sedala nebo vstávala, stáhl obličej bolestí, a prsty jí tak otekly, že s nimi nemohla pracovat.

Takže už nešije. Je to škoda, protože šila strašně moc ráda. Ale má to jednu Velkou Výhodu. Nosíme teď oblečení koupené v obchodě. A protože babička se nedostane do autobusu, co jezdí do města, vybíráme si oblečení samy.

Totiž... vybírá většinou Ruby.

Vybírám pro nás obě. Trička. Legíny. Džíny. Stejně, samozřejmě. Chceme pořád vypadat stejně. Ale ne jako hastroši.

Nejsme možná asi úplně normální rodina, o jakých čtete v knížkách. Čteme spousty knih. Táta je nejhorší. Pořád a pořád kupuje nové - a vlastně nejen nové, kupuje hromady starých, zaprášených bichlů v antikvariátech a výprodejích a dražbách. Už nám došly police. Dokonce i místo na zemi už nám došlo. V každém pokoji máme hory a hory knih a člověk mezi nimi musí moc opatrně klikovat, jinak může způsobit knihotřesení. Pokud se vám někdy stalo, že na vás záutočilo padesát nebo sto hodně tvrdých knih v hodně pevné vazbě, pak jistě víte, že takové věci se chce člověk vyhnout za každou cenu.

Jacqueline Wilsonová: Dvojčata v průšvihu, přeložila Daniela Feltová, BB art, Praha 2000

SIROTEK KAASSASSUK

Kdysi dávno, když bylo u Qooqutu, v soutěskách severně od Kangequ poblíž Godthábu, ještě mnoho lovné zvěře a když se u soutěsek ještě přezimovalo, žila v jedné takové osadě spousta lidí v mnoha domech. V jednom z domů žili dva manželé, ale neměli žádné děti, protože jim všechny zemřely. Jednoho dne se jim narodil další chlapec a oni ho v přesvědčení, že jako obvykle brzy zemře, pojmenovali Kaassassuk. Ale všechno dopadlo úplně jinak, než si mysleli; přestože neustále očekávali jeho smrt, chlapec neumíral. Staří manželé nakonec začali přece jen doufat, že bude žít, a začali si všimnout všech maličkostí, které souvisely s jeho životem a zvyky.

Během radovánek nad tím, že Kaassassuk přežil, však oba rodiče onemocněli a zemřeli. Pak spolu všichni v domě soutěžili, kdo si vezme Kaassassuka k sobě, a tak se chlapcovým nevlastním otcem stal jeden z nejlepších lovců.

Nevlastní rodiče chlapce zpočátku velice milovali; brzy se však ukázalo, že ze sebe vypouští tolik stolice, jako by musel vrátit všechno mléko, které dostal od matky, a nevlastní rodiče k němu nakonec kvůli jeho nečistotnosti pocítili takový odpor, že ho dali pryč.

Vzápětí si ho vzala k sobě jiná rodina z téhož domu a radovala se, že má schovanice. Ale dopadlo to u nich stejně jako v prvním případě a malý Kaassassuk putoval od jedné nevlastní rodiny k druhé; všichni ho od sebe odháněli, protože nerostl a žil v nepředstavitelné nečistotě. Skončilo to tak, že poslední rodina, která si ho osvojila, ho v hněvu a plna odporu vystrčila za dveře, kde se nad ním slitovala jedna stará panna, jež bydlela v kuchyni, a vzala si ho k sobě.

Kaassassuk u ní zůstal, protože nebylo ubožejšího člověka, který by si ho vzal, a byl pořád stejně malý; jediné, co na něm rostlo, byly nosní dírky. Muži v domě jej totiž ponižovali tím, že ho za ně zvedali a nosili, kdykoli se objevil ve dveřích a chtěl něco k snědku. Zvykli si na to tak, že jakmile se Kaassassuk zastavil u vchodu a muži ho spatřili, prali se, kdo ho bude první trápit zvedáním za nosní dírky. A když obyvatelé domu zasedli k jídlu, dostal jen kousek žebra, na kterém skoro nebylo maso.

Když ho náhodou snědl ještě předtím, než ostatní dojedli všechno maso ze společné mísy, a chtěl si ještě kousek vzít, muži se začali překřikovat:

„Kaassassuk jí nějak moc rychle! Podíváme se, jestli mu nenarostl zub!“

Vrhli se na něho a otevřeli mu ústa. Šmátrali v nich, dokud zub nenašli, a pak mu ho okamžitě vytrhli.

Když takhle přišel o jediný zub, mohl maso jen žmoulat holými dásněmi a často se mu ani nepodařilo ukousnout sousto. Jediný přítel, kterého v domě měl a který s ním měl soucit, mu pak půjčoval nůž, aby se konečně mohl najíst.

Kdykoli si Kaassassuk chtěl hrát venku, všichni jeho vrstevníci se na něho vrhli a všelijak mu ubližovali, dokonce i děvčata ho mučila vynalézavými zlomyslnostmi. Vždycky to skončilo tak, že Kaassassuk, vyčerpaný svými tropiči, musel co nejrychleji utéct na své místo u dveří. Ostatní děti si zatím hrály venku a chlapci vrhali oštěpy, které jim vyrobili jejich otcové. Kaassassuk nemohl odolat a chtěl se také zapojit do hry, a tak mu jeho přítel udělal malou harpunu na hraní, aby si mohl hrát venku s ostatními dětmi. Sotva se však sirotek objevil, všichni se na něho vrhli, harpunu mu rozbíjeli na kusy a tak se to opakovalo pořád dokola, až mu jeho přítel nakonec přestal další harpuny vyrábět.

Kaassassukův starý přítel jednou vyšel ven a viděl, jak se děti jako vždy baví tím, že chlapci ubližují. Když ho konečně pustily, šel stařík k němu a řekl:

„Ty chudinko malá, tady tě příliš kruté trápí. Jestli to dokážeš, měl by ses vypravit nahoru do Talorsuitu za soutěskami. Až tam vylezeš, zakřič ze všech sil:

„Tady jsem! Pane síly, zjev se mi!“

Pokud se ti Duch síly zjeví, v žádném případě se ho nesmíš bát.“

Starý muž domluvil. Ubohý sirotek šel domů a přemýšlel jen a jen o tom, co se dozvěděl. Když se druhý den ráno probudil, hned se začal chystat na cestu. Jeho stará pěstounka jen udiveně přihlížela. Pečlivě si na šatech utáhl všechny kožené tkanice a vyběhl ven, doufaje, že si ho nikdo z jeho vrstevníků nevšimne. Všechny děti z osady si hrály pohromadě venku před domem a Kaassassuk se pokusil tajně proklouznout vzhůru soutěskou. Děti si ho však brzy všimly a vyrazily za ním, dostihly ho, vrhly se na něj a začaly ho všemožně trýznit. Pak přiběhla děvčata, která měla děti hlídat, a vyválela ho ve sněhu. Ostatní mu přitom nacpali do nosních dírek tolik lejna, že se málem udusil. Když ho konečně pustili, Kaassassuk pocítil neskonale radost. Strčil si prsty do krku, aby se vyzvracel a pročistil si tak ústa a nosní dírky od výkalů. Pak vystoupal úbočím soutěsky od moře směrem, který mu stařík ukázal. Po cestě si vybíral ty nejtenčí vrbové proutky a marně se je snažil utrhnout. Pokoušel se zvedat kameny, ale i ty nejmenší musel nechat ležet.

Když konečně došel do Talorsuitu, otočil se k východu a zakřičel ze všech sil:

„Tady jsem! Pane síly, zjev se mi!“

Křičel z plna hrdla, až v dáli uslyšel hřmot. Lomoz se stále přibližoval, až se před ním zjevila strašlivá obluda - připomínala psa, který však nechal po zemi, ale jako by se vznášel ve vzduchu. Když se obluda přiblížila, Kaassassuk uviděl, že má lidskou tvář, ale zvířecí tělo. Když k němu došla, otevřela ústa a promluvila lidským hlasem:

„Už dlouho mě takto nikdo nevolal. Zachumlej se do mého ocasu, ale stoč se co nejvíc do klubíčka, a já tě ze sebe shodím.“

Kaassassuk se třásl strachy, ale neměl na vybranou, a tak se zachumlal do ocasu té obludy a pevně se chytil dlouhých chlupů. Vtom ho obluda odmrštila, až se pod ním otočila země; chvíli dělal kotrmelce, chvíli válel sudy, a přitom se marně snažil postavit na nohy. Když se mu nakonec podařilo vstát, uslyšel, jak obluda říká:

„Ohlédni se!“

Ohlédl se a uviděl za sebou spoustu malých hraček rozházených po zemi. Pán síly mu vysvětlil:

„To, že nerosteš, je vinou těch hraček!“

Pak ho k sobě zase přivolal, Kaassassuk se opět zachumlal do jeho ocasu, chytil se dlouhých chlupů a napnul svaly ještě víc než poprvé.

Pán síly s ním znovu udeřil o zem, ale tentokrát Kaassassuk udělal jen pár kotrmelců a hned se zase postavil na nohy. Teď už z něj vypadlo mnohem méně hraček. Kaassassuk na to jen zíral a slyšel, jak mu Pán síly říká:

„Zítra za mnou zase přijď!“

Pak duch zmizel směrem na východ a Kaassassuk se vydal zpátky do osady. Připadal si volnější a svobodnější než kdykoli předtím. Ze samé radosti se dal do běhu a cestou kopal do oblázků, až létaly kolem něho.

Když šel do hor, nebyl schopen utrhnout ani ty nejtenčí vrbové proutky, zato teď chytil sebetlustší kmeny jednou rukou a vytrhával je ze země, jako by to byla tráva.

Když se blížil k osadě, přál si z celého srdce, aby nebyl nikdo venku a neviděl ho jít domů. Všechny děti si však hrály před domem a jakmile ho uviděly, začaly se navzájem překřikovat:

„Podívejte, tamhle jde chudáček Kaassassuk, byl se někde otužovat! Pojďme za ním, potrápíme ho!“

Všichni se na něho vrhli, tahali ho za vlasy, škrábali ho po obličejí, srazili ho na zem a nechali ho být, až když zůstal bez hnutí ležet.

Příští den se Kaassassuk opět vydal k Pánovi síly a ten s ním naložil úplně stejně jako den předtím. Když s ním uhodil o zem, udělal Kaassassuk několik kotrmelců, ale za chvíli zase stál na nohou a když se ohlédl, uviděl jen sem tam pohozenou hračku.

Podruhé kolem něho Pán síly obtočil ocas, ale když ho vymrštil, Kaassassuk neupadl, jenom několikrát poskočil nad zemí a tentokrát už z něho nevypadla ani jediná hračka. Pán síly mu řekl:

„Teď už ti žádný člověk nemůže ublížit a už za mnou nemusíš chodit. Musíš však svou sílu skrývat, dokud ti nedám znamení, že ji můžeš projevit. Na podzim najdou lidé z tvé osady obrovský kus vyplaveného dřeva a já ti přitom dám jistý úkol. Pak přijdou do vaší osady tři medvědi, také kvůli tobě.“

Pak duch zmizel směrem na východ a Kaassassuk se vrátil zpátky do osady. Cítil se tak lehce; připadalo mu, že se vznáší nad zemí. Vybíral si ty největší kameny a kopal je před sebou jako míč. Když našel nějakou skalní štěrbinu, strčil do ní ruce a roztrhl skálu vedví. Když však přišel do osady, nechal si cestou ke své pěstounce ubližovat jako obvykle.

Dny v osadě ubíhaly a Kaassassuk stále žil jako vyvrhel v předsínce. Když všichni spolubydlíci seděli u jídla, stačilo, aby se Kaassassuk ukázal u dveří, a už se strkali, kdo ho bude zvedat za nosní dírky. Při každé hostině směl ohryzávat jen kousek prsní kosti a když ji dojedl a chtěl si přidat, prohlíželi mu ústa, jestli mu nenarostly nové zuby; když nějaký našli, hned mu ho vytrhli, aby tolik a tak rychle nejedl. Tak Kaassassukovi ubližovali dospělí i děti a nikdo s ním neměl soucit, že musel snášet tolik zlého. Uběhlo léto a nastal podzim. Jednoho dne se vrátily všechny kajaky z lovu a vleky za sebou ohromný kus vyplaveného dřeva; všichni se z té veliké klády radovali - budou mít dřevo na loď pro ženy, kajaky, trámy a snad i další věci. Byl už večer, a tak se spokojili s tím, že obrovský kmen připoutali mnoha vlečnými šňůrami ke břehu. Říkali si:

„Tohle je tak veliký kmen, že ho musíme začít vytažovat z vody hned po ránu. Budeme na to potřebovat celý den, dříve se to nestihne.“

Přišla noc a lidé v osadě se uložili ke spánku. Když všichni usnuli, vyplížil se

Kaassassuk ven, velice opatrně, aby nevbudil svou starou pěstounku. Sešel na břeh moře, kde ležela ta ohromná dřevěná kláda, zajištěná mnoha šňůrami.

Byl to tak mohutný kmen, že by opravdu trvalo celý den, než by ho vytáhli na břeh!

Kaassassuk vzal za šňůry a zatáhl. Všechny se v jeho silných rukou přetrhly, jako by byly spleteny z vlasů. Pak uchopil konec kmene a šel s ním pozpátku, dokud ho celý nevytáhl z vody. Aniž ho položil na zem, hodil si ho na ramena a vylezl s ním na břeh; břemeno, které Kaassassuk nesl, bylo tak mohutné a těžké, že zanechával v zemi hluboké stopy, jako by šel po sněhu. Donesl kmen až za dům a zarazil jej hluboko do země, ale schválně tak, že se na dům mohl každou chvíli zřítit.

Bavil se tím, že život jeho mučitelů visí na vlásku. Nahnutý kmen začal totiž najednou klesat a málem dům rozdrtil, ale Kaassassuk ho v poslední chvíli zachytil. Zvedl ho a zarazil do země podruhé, tentokrát tak, že byl nakloněný směrem od domu. Kaassassuk se na kmen dlouho díval; zdálo se, že nyní stojí pevně a nehýbe se, zašel tedy do studené předsínky a ulehl ke spánku. Ležel jen chvíli, když uslyšel před domem ránu; kmen se vyvrátil. Kaassassuk však dělal jakoby nic a klidně spal dál.

Ráno nastalo mezi obyvateli domu značné pozdvižení; přestože bylo bezvětrí a moře bylo úplně klidné, velký kmen odplaval pryč od břehu, zmizel a ještě přitom zpřetrhal všechny vlečné šňůry.

To si všichni mysleli; za chvíli však znovu nastal rozruch, protože kmen objevili za domem a nikdo netušil, kdo mohl tuto nesmírně těžkou práci vykonat.

Kdykoli uviděli nějakého zvláště velkého a rozložitého muže, volali:

„To byl on!“

„Jak bych to mohl dokázat?“ bránil se muž.

A protože nikdo nemohl přijít na to, jak se kmen dostal k domu, všichni se na konec uklidnili a rozsekali dřevo tak, jak bylo zvykem.

Z odštěpků vyrobili chlapcům harpuny na hraní. Kaassassuk jako obvykle nedostal nic a jen závistivě pozoroval své vrstevníky, kteří získali po kousku dřeva; nakonec se nad ním jeho přítel slitoval a vyřezal mu také malou harpunu. Děti se však na něho jako vždycky vrhly, vytrhly mu ji a rozlámaly na kousky.

Skončil podzim a nastala zima. Moře se pokrylo ledem a jednoho rána, kdy už zamrzly i všechny otevřené plochy, zazněl osadou hlasitý křik. Kaassassuk a jeho pěstounka ještě spali, když uslyšeli, jak jejich spolubydlíci křičí, že na ledovcovou horu přímo pod osadou vylezli tři lední medvědi. Všichni se o překot chystali na lov a hlúčeli po domě, a teprve když už bylo úplně ticho, zeptal se Kaassassuk své pěstounky:

„Nemohl bych se taky jít podívat na medvědy?“

Kaassassuk neměl žádné kamiky, které by si obul, a tak poprosil pěstounku, zda by mu nepůjčila svoje. Ležela ještě v polospánku na lůžku, a napůl žertem, napůl vážně si stáhla své kamiky, posadila se, hodila mu je přímo na břicho a řekla:

„Ale musíš mi přinést podložku na pryčnu a taky přikrývku z medvědí kůže!“

Kaassassuk si rychle obul pěstounčiny kamiky a pevně si je utáhl řemeny. Pěstounka jen překvapeně přihlížela, protože svého ubohého schovance ještě nikdy neviděla tak činorodého. Pak Kaassassuk vyběhl ven, rychleji a křepčeji než kdykoli předtím.

Tři velcí medvědi byli stále na vrcholu ledovcové hory. Poblíž se shromáždili všichni muži z osady, ale nikdo se neodvažoval jít dál. Největší z medvědů se po nich občas ohlédl a zamručel a oni polekaně couvli.

Pak si povšimli Kaassassuka, kterému se zřejmě zachtělo jít na medvědy, a zlomyslně ho začali popichovat:

„Podívejme se na chudáčka Kaassassuka! Co ho to popadlo? Co tu chce? Určitě se zbázní!“

Kaassassuk chvíli stál, pozoroval medvědy a cítil, jak se v jeho nitru zvedá mocný příliv bojechtivosti; chvěl se po celém těle touhou použít svou obrovskou sílu a jeho radost a odvaha při pohledu na bezmocné, zbabělé spolubydlíci ještě vzrůstala.

Nečekal na ostatní a rozběhl se kupředu tak rychle, že to vypadalo, jako by měl paty v tyle. Když dobíhal k mužům, kteří dosud stáli v hloučku, zamířil přímo mezi ně a oni se rozprchlí jako hejno sleďů. Kaassassuk však doběhl až k ledovcové hoře, vysekal si pěsti v hladké stěně schody a vyšplhal po nich nahoru. Jakmile vylezl nahoru, vrhl se na něho největší medvěd, strašlivě zařval a sekl po něm ohromnou prackou. Kaassassuk mu pouze nastavil záda a napjal svaly. Když pracka dopadla a zasáhla jej, ozvala se neuvěřitelná rána, jako by medvěd ani nepraštil do lidského těla. Kaassassukovi úder v nejmenším neublížil, bleskurychle se obrátil k medvědovi, uchopil ho za zadní nohy a udeřil s ním

PŘÍLOHA DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY 2009

TEXTOVÉ PŘEDLOHY K STŘEDEČNÍM PŘEDSTAVENÍM

o ledovec tak prudce, že mu přerazil pánev na dva kusy.

Nyní se na Kaassassuka vrhla medvědice a on jí zase klidně nastavil záda a nechal se praštit tlapou; pak ji chytil stejně jako medvěda a uhodil jí o ledovec tak silně, že byla okamžitě mrtvá.

Když se teď na něj vrhl třetí medvěd, mládě, Kaassassuk ho chytil jednou rukou za zadní nohu, roztočil ho nad hlavou, hodil dolů na led do hloučku mužů a hlasitě zvolal:

„Tady máte svůj podíl na úlovku!“

Muži začali medvěda okamžitě stahovat, bylo slyšet jen zvuk jejich nožů. Oba velké medvědy, které zabil, však Kaassassuk uchopil každého do jedné ruky a běžel s nimi ke břehu; držel je tak vysoko nad hlavou, že se jen občas dotkli ledu.

Tak dostal Kaassassuk příležitost projevit před spolubydlicími svou ohromnou sílu a okamžitě se stal předmětem lásky a obdivu všech svých bývalých mučitelů. Všichni mu s křikem běželi v ústřety a přitom se mu o překoť snažili vlíchnout:

„Ty náš milý Kaassassučku, šetři se přece trochu, mohl by sis natáhnout šlachy ve svých roztomilých ručičkách. Hoď ty medvědy na zem a my ti je odtáhneme.“

Kaassassuk však jako by neslyšel. Odnesl medvědy k domu, kde bydlel, shodil je před vchodem, šel dovnitř za svou pěstounkou a řekl jí:

„Přinesl jsem ti čerstvé kůže, jak jsi po mně chtěla, na přikrývku i na podložku!“

Stará pěstounka byla tak překvapená, že se nezmohla ani na slovo, jen tiše vyšla ven a oba medvědy vykuchala.

Jakmile byla z medvědů stažena kůže, vyřízli jim prsa a dali je do hrnců; byla to ta nejchutnější a nejlepší část medvědího těla, která se jedla při slavnostních hostinách. Když byly lahodné kousky masa uvařeny a položeny na velkou dřevěnou mísu, všichni muži se u toho skvělého pokrmu shromáždili. Všichni se už chtěli pustit do jídla, ale Kaassassuk jako obvykle u hostiny chyběl; odebral se do předsiňky a postavil se na místo, odkud ho vždy odnášeli za nosní dírky. Když to muži uviděli, plaše a bázlivě se po sobě dívali. Kaassassuk stál pořád na stejném místě a nikdo se k němu neodvažoval přiblížit. Konečně povstal jeho starý přítel a do ticha zazněl jeho hlas:

„Copak to s vámi je, mužové? Copak dneska nikdo Kaassassuka dovnitř nepřinese?!“

Pak šel ke Kaassassukovi, strčil mu prsty do nosních dírek a přinesl jej dovnitř na podlahu. Kaassassuk se postavil na své obvyklé místo u okna, všichni však k němu náhle pocítili nesmírný soucit a muži, kteří mu dříve ubližovali, teď volali jeden přes druhého:

„Nestůj tam, milý Kaassassučku, ať na tebe netáhne! Pojď sem dovnitř, je tu teplo a příjemně!“

Kaassassuk však dělal, že neslyší. Zmatek byl čím dál větší; všichni čekali, až si vezme první sousto. Nakonec někdo řekl:

„Dejte přece Kaassassučkovi nůž, aby se mohl najíst!“

Všichni okamžitě položili nože na mísu, aby si mohl vybrat. Kaassassuk je však odstrčil a vzal si pouze nožik svého přítele; pak si vybral jako obvykle kousek prsní kosti a začal jíst. Sotva to udělal, všichni ostatní, kteří čekali jen na tohle, se vrhli na mísu s masem.

Když snědl všechno maso z prsní kosti, vzal si další kousek a řekl:

„Dnes jím tolik a tak rychle, protože mám nůž.“

Po těchto slovech se všichni muži k němu začali chovat ještě vlídněji a volali jeden přes druhého:

„Sněz, kolik můžeš, ale dej pozor, ať ti nezaskočí!“

Tak měl najednou přátele všude tam, kde měl dříve jen nepřátele, protože všichni viděli, že je to silný a mocný muž. Po jídle Kaassassuk kradmo pohlédl směrem k vědru s pitnou vodou a úplně potichoučku si sám pro sebe řekl:

„Rád bych se trochu napil!“

Jedni rodiče hned poručili svým dvěma mladým dcerám:

„Tahle voda není pro Kaassassučka dost dobrá. Pospěšte si a přineste mu co nejrychleji čerstvou vodu! Ale dejte pozor, ať je čirá a nezkalená. Tak už utíkejte!“

Děvčata si pospíšila a za okamžik byla zpátky s věderkem plným lahodné vody. Kaassassuk jen usrl, odložil věderko a řekl:

„Ach, vy milá děvčátka, přinesla jste mi čerstvou vodu. Pojďte teď ke mně, ať vás můžu za vaši ochotu trochu polaskat!“ /redakčně kráceno/

nud Rasmussen: Grónské mýty a pověsti, přeložili Viola Lyčková a Zdeněk Lyčka, Argo, Praha 2007

PAVOUK A MOUCHA

Kdysi dávno byli pavouk a moucha přátelé.

Bydleli blízko sebe a pravidelně se navštěvovali.

Pavouk zval mouchu na oběd a moucha zase zvala pavouka a tak to chodilo dlouhá léta.

Byli přáteli.

Byli přáteli.

Byli přáteli.

Až jednou přišlo strašné sucho. Nebylo jídlo. Nebylo dost jídla. Bylo sucho a všichni měli hlad. Nikdo neměl jídlo a moucha zhubla, až ji skoro nebylo vidět. Moucha zhubla, ale pavouk ne. Pavouk tloustl, ale moucha hubla.

Byla hubená, až ji skoro nebylo vidět

Byla hubená, až ji skoro nebylo vidět.

Byla hubená, až ji pavouk neviděl.

Neviděl ji, jak ho sledovala, když šel do lesa. Neviděl ji, jak ho sledovala, když vyhrabával sladké brambory. Neviděl ji, jak ho sledovala, když si je odnášel domů.

A pavouk je přinesl domů a vařil je v kotli.

Vařil je v kotli.

Vařil je v kotli a moucha zaklepala na dveře.

Pavouk sedí u hrnce plného sladkých brambor a moucha stojí ve dveřích. Musí ji pozvat na večeři, vždyť měl jídlo a ona přišla. Musí ji pozvat na večeři, vždyť měl jídlo a byli přátelé.

Pavouk se ale nechce o jídlo dělit. Jak to má udělat? Co má dělat, aby se nemusel dělit o jídlo? Má nápad. Je přece hostitel a musí nejdříve sám ochutnat, než dá svému hostu. Tak si to odjakživa žádá zdvořilost.

Říká mouše: „Posad se sem, doprostřed, na čestné místo a já ti vyberu ty nejlepší sladké brambory.“ A sám si sedá zády ke dveřím chýše.

Ochutná první brambor: „Je shnilý,“ a hodí ho přes rameno ven.

Ochutná druhý brambor: „Je shnilý,“ a hodí ho přes rameno ven.

Ochutná třetí brambor: „Je shnilý,“ a hodí ho přes rameno ven.

A vyhází takhle všechny sladké brambory.

Čtěl si je později, až moucha odejde, znovu sesbírat, umýt a ohřát a pak je všechny sníst.

A venku zatím začíná pršet Venku prší a dělá se bláto a moucha má hlad a rozumí pavoukovi. Ví, že jí pavouk jídlo nepřeje a nechce se s ní dělit.

Mouchu má zlost.

Moucha má zlost.

Moucha má zlost a má hlad.

Vyjde ven před chýši a dívá se na sladké brambory ležící v blátě.

Dívá se na první brambor: „Je shnilý,“ říká a rozšlápne ho.

Dívá se na druhý brambor: „Je shnilý,“ říká a rozšlápne ho.

Dívá se na třetí brambor: „Je shnilý,“ říká a rozšlápne ho.

„Je shnilý, je shnilý, je shnilý,“ a moucha venku skáče po sladkých bramborech a všechny je rozšlape a zašlape do bláta.

Pavouk zuří. Venku je bláto a on dnes nebude jíst. Venku je bláto a pavouk má hlad. Nechtěl se dělit o sladké brambory a teď nemá nic.

Pavouk zuří.

Pavouk zuří a zlobí se na mouchu.

Od té doby jsou pavouk a moucha nepřátelé a pavouk chytá mouchu do sítí.

Chytá ji do svých sítí.

Chytá ji do svých sítí, a když ji chytí, hned ji sní.

Poučení:

Děti, děti, děti

Děti dětí mých dětí,

Nebuďte lakomí.

Nebuďte lakomí.

Lakomec není šťastný a nemá přátele.

O. D. West: Africké pohádky, Triton, Praha 2005

PŘÍLOHA DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY 2009

TEXTOVÉ PŘEDLOHY K STŘEDEČNÍM PŘEDSTAVENÍM

TAJNÝ DENÍK ADRIANA MOLEA (UKÁZKA)

Čtvrtek, 4. června

Ráno Doreen ze všeho nejdřív zvedla telefon. Volala matka. Chtěla mluvit se mnou. Dožadovala se, abych jí řekl, co dělá Doreen v našem domě. Řekl jsem jí, že se otec nervově zhroutil a že o něj Doreen Slaterová pečuje. Řekl jsem jí, že dostal výpověď, že hodně pije a moc kouří a vůbec pustne. Pak jsem šel do školy. Byl jsem ve vzpurné náladě, a tak jsem si oblékl červené ponožky. Je to přísně zakázáno, ale mně už je všechno jedno.

Pátek, 5. června

Slečna učitelka Sproxtonová při ranním shromáždění zahlédla moje červené ponožky! Ta stará rašple to ohlásila Scrutonovi, co pouli oči. Odvedl si mě k sobě do kanceláře a udělal mi přednášku o tom, jak je nebezpečné lišit se od druhých. Potom mě poslal domů, abych se převlékl do předepsaných černých ponožek.

Když jsem přišel domů, otec byl v posteli; léčil se z impotence. Než sešel dolů, díval jsem se s Maxwellem na pořad ŠKOLA HROU. Řekl jsem otci o té historii s ponožkami.

V tu ránu začal vyvádět jako šílenec! Zavolal do školy a vytáhl Scrutona ze schůze stávkujících školních zaměstnanců. Řval na něj do telefonu: »Žena mi utekla, dostal jsem výpověď, starám se o idiotskýho kluka« - o Maxwella, předpokládám - »a vy jste si ke všemu zased na můj syna kvůli barvě ponožek!« Scruton řekl, že jestli přijdu do školy v černých ponožkách, vše bude zapomenuto, ale otec řekl, že si vezmu takový ponožky, jaký se mi

budou líbit. Scruton řekl, že se snaží dodržovat normy. Otec řekl, že angličtí fotbalisti na mistrovství světa v roce 1966 neměli na sobě černé ponožky a že je neměl ani sir Edmund Hillary v roce 1953. Zdálo se, že Scruton zmlknul. Otec zavěsil. »Jedna nula pro mě,« řekl.

Mohlo by to docela dobře přijít do novin: »Školní bitva o černé ponožky.« Matka by si to mohla přecíst a vrátit se domů.

Sobota, 6. června

Sláva! Hurá! Pandora organizuje protestní akci kvůli ponožkám! Dneska se stavila u nás doma! Ano! Skutečně stála vpředu na verandě a řekla mi, že jsem se zachoval obdivuhodně. Byl bych ji pozval dál, ale dům je v hrozném stavu, tak jsem to neudělal. V pondělí dopoledne obejde školu se svou peticí. Řekla, že jsem bojovník za svobodu a práva jedince. Chce, abych se zítra ráno zastavil u nich doma. Ustavuje se výbor a já mám být hlavní řečník! Chtěla vidět ty červené ponožky, ale řekl jsem jí, že jsou v pračce.

Doreen Slaterová a Maxwell šli dneska domů. Večer přijde babička, takže po nich musíme zahladit všechny stopy.

Neděle, 7. června

NEDĚLE SVATODUŠNÍ

Babička našla u otce v posteli Maxwellův dudlík. Vymyslel jsem si, že ho asi přinesl náš pes z ulice. Byla to pro mě ošklivá chvilka. Neumím lhát, vždycky zrudnu, a babička má oči jako superman, až má člověk pocit, že ho prohlídne skrz naskrz. Abych odvrátil její pozornost, řekl jsem jí o tom kraválu okolo červených ponožek, ale ona řekla, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala.

Pandora s celým výborem na mě čekali ve velkém obýváku u nich doma. Pandora je předsedkyně, Nigel tajemník a Pandořina kamarádka Klára Neilsonová pokladnice. Craig Thomas a jeho bratr Brett jsou jen řadoví členové. Já nesmím zastávat žádnou vysokou funkci, protože jsem oběť.

Pandořini rodiče seděli ve své moderní kuchyni obložené dřevem a luštili křížovku v nedělních TIMESECH. Zdá se, že spolu vycházejí docela dobře.

Přinesli nám do obýváku podnos s kávou a vitamínovými sušenkami. Pandora mě představila rodičům. Řekli, že jsem se zachoval obdivuhodně. Oba jsou členy labouristické strany a mluvili o mučednících z Tolpuddle, odborářích, co je roku 1834 odsoudili do vyhnanství. Ptali se mě, jestli to, že jsem si ke svému protestu vybral právě rudé ponožky, něco znamená. Vymyslel jsem si, že jsem si zvolil rudou barvu, protože je symbolem revoluce, hned jsem ale revolučně zrudnul. V poslední době se ze mě stává hrozný lhář.

Pandořina matka řekla, že jí můžu říkat Táno. To je docela určitě ruské jméno. Její otec řekl, že mu můžu říkat Ivane. Je moc milý; půjčil mi knížku; jmenuje se FILANTROPOVÉ V ROZTRHANÝCH KALHOTÁCH. Ještě jsem se do ní nedíval, ale sbírání známek mě docela zajímá, tak ji asi začnu číst dneska večer.

Vypral jsem si červené ponožky a dal je na topení, aby do rána uschly.

Pondělí, 8. června

Probudil jsem se, oblékl, natáhl si červené ponožky ještě dřív než spodky a tričko. Otec stál ve dveřích a přál mi hodně štěstí. Připadal jsem si jako hrdina. Pandoru se zbytkem výboru jsem potkal na rohu naší ulice; všichni měli na nohách červené

ponožky. Ty Pandořiny byly se stříbrnou nitkou. Rozhodně má kuráž! Celou cestu do školy jsme si zpívali »Nedáme se zlomit«. Když jsme procházeli školními vraty, trochu jsem se bál, ale Pandora nám dodávala odvalu povzbudivými výkřiky.

Scrutona určitě někdo upozornil, protože na nás čekal v šatně. Stál bez hnutí, založené ruce, oči mu div nevypadly z důlků. Nepromluvil, jenom ukázal bradou směrem nahoru. Všechny červené ponožky se hrnuly po schodech. Srdce mi tlouklo děsně nahlas. Beze slova vešel do své kanceláře, sedl si za stůl a začal si fukat perem do zubů. Jen tak jsme tam stáli a čekali.

Hrozně se zachechtal a potom zmáčknul zvonek na svém stole. Vešla sekretářka a on řekl: »Posaďte se, paní Claricoatesová, nadiktuji vám dopis.« Ten dopis byl určen našim rodičům a stálo v něm:

Vážený pane a paní...

mám smutnou povinnost informovat Vás, že Váš syn/dcera úmyslně porušil/a/ jeden z bodů školního řádu. Příkládám tomuto incidentu velkou důležitost. Vylučuji proto Vašeho syna/dceru na dobu jednoho týdne ze školy. Mladí lidé dnes často postrádají dostatečnou morální podporu v rodině, a proto považují za svou povinnost zaujmout pevné stanovisko alespoň ve své škole. Pokud si přejete záležitost podrobněji projednat, budu rád, když zatelefonujete mé sekretářce, která domluví schůzku.

S pozdravem R. G. Scruton, ředitel školy

Pandora začala vykládat něco o předzkouškových stavech, ale Scruton na ni zařval, aby byla zticha! Dokonce i paní Claricoatesová nadskočila. Scruton řekl, abychom počkali, než se dopisy napíší, rozmnoží a podepíší, a potom abychom radši »rychle vypadli«. Čekali jsme před Scrutonovou kanceláří. Pandora brečela (říkala, že zlostí a zahanbením). Lehce jsem ji objal. Paní Claricoatesová nám předala dopisy. Moc mile se usmívala. Pro takového despotu asi není lehké pracovat. Všichni jsme šli k Pandoře, ale bylo zamčeno, tak jsem řekl, že můžou jít všichni k nám. Bylo tam zase jednou docela uklizeno, až na psí chlupy. Otec kvůli dopisu zuřil. Prohlašuje o sobě, že je konzervativce, ale v tuhle chvíli mi zrovna moc konzervativní nepřipadá.

Začínám litovat, že jsem si v pátek nevzal černé ponožky.

Úterý, 9. června

PRVNÍ ČTVRT MĚSÍCE

Otec byl dneska u Scrutona a řekl mu, že jestli mi nedovolí vrátit se do školy v ponožkách, které se mi líbí, bude si stěžovat u našeho poslance v parlamentu. Pan Scruton se otce zeptal, kdo je náš poslanec. Otec to nevěděl.

Středa, 10. června

Pandora a já se milujeme! Už je to jisté! Řekla to Kláře Neilsonové, ta to řekla Nigelovi a Nigel to řekl mně.

Řekl jsem Nigelovi, aby řekl Kláře, ať řekne Pandoře, že její lásku opětuji. Jsem bez sebe radostí a nadšením. Dokážu přehlížet skutečnost, že Pandora kouří pět cigaret Benson and Hedges denně a má svůj vlastní zapalovač. Když se člověk zamiluje, takové malíčkosti přestávají být důležité.

Čtvrtek, 11. června

Strávil jsem celý den se svou láskou. Nemůžu moc psát, ještě pořád se mi třesou ruce.

Pátek, 12. června

Dostal jsem vzkaz ze školy, že se mám určitě zastavit u Berta Baxtera. Šel jsem za ním s Pandorou (jsem nerozluční). Bert je nemocný. Vypadá hrozně. Pandora mu čistě povlékla postel (zdálo se, že jí ten zápach nevadí) a já jsem zavolal do ordinace. Popsal jsem Bertovy příznaky: divný dech, bílý obličej, pocení. Snažili jsme se v ložnici trochu poklidit. Bert vykládal hlouposti, které nedávaly žádný smysl. Pandora řekla, že je v deliriu. Držela ho za ruku, dokud nepřišel doktor. Doktor Patel byl docela milý. Řekl, že Bert potřebuje kyslík. Dal mi číslo, abych přivolal sanitku. Připadalo mi, že utekla celá věčnost, než přijela. Myslel jsem na to, jak jsem Berta poslední dobou zanedbával, a připadal jsem si jako skutečný bídák. Saniťáci snesli Berta dolů na nosítkách. V polovině schodů nemohli dál a porazili spoustu prázdných sklenic od červené řepy. Dole v předsíni jsme jim s Pandorou odklidili z cesty všelijaké haraburdí a oni s ním vymaněvrovali ven. Pak ho zabalili do velké huňaté červené příkrývky. Potom se za ním zavřely dveře sanitky. Za zvuku sirény ho odváželi pryč. Bylo mi, jako bych měl v krku knedlík, a začly mi slzet oči. Určitě to bylo tím prachem. Bertův dům je plný prachu.

Sobota, 13. června

Bert je na oddělení intenzivní péče, kam za ním nesmějí návštěvy. Volám každé čtyři hodiny, abych zjistil, jak mu je. Předstírám, že jsem příbuzný. Sestřičky říkají něco jako »stav beze změn«.

Šavle je u nás. Náš pes je u babičky, protože se bojí vlčáků. Doufám, že Bert neumře. Kromě toho, že ho mám rád, si nemám co obléknout na pohřeb.

Pořád jsem šíleně zamilovaný do P.

S. Townsendová: Tajný deník Adriana Molea, přeložila H. Hartlová, Mladá fronta, Praha 2008

SEDLI JSME SI S...

DAVIDEM NOVAKEM, PETROU KUNČIKOVOU A SYNEM JACKEM

Po dopolední dílně jsme začali s lektory semináře A hledat teplé a tiché místo, kde bychom si mohli popovídat. Teplota byla v Národním domě. Klid nikde. Náš rozhovor přerušovala mladá a zjevně nepříliš zkušená servírka s neustálými otázkami na to, co jsme si vlastně objednali. K tomu zvonily telefony, probíhal běžný okolní ruch, a my se tak stále vraceli k otázkám a odpovědím. Nakonec se do hovoru zapojil i Davidův syn Jack, ze kterého se vyklubal student scénáristiky a autor několika už zveřejněných studentských scénářů. Děkuji velice Petře za to, že v tak ztíženém prostředí a s únavou po půldenním semináři vůbec zvládla cokoliv přeložit. A děkuji i oběma Novákům, jejichž prapradědeček skutečně pochází z Čech!

Vyprávěl jste nám v kině i dnes na semináři o festivalech storytellingu. Mohl byste nám přiblížit, jak vypadají?

V 1972 ve Východním Tennessee ve městě Jonesborough slyšel jeden učitel ze střední školy vtipný příběh o lovu, vyprávěný v rádiu. Pomyslel si: „Nebylo by to hezké, svolat dohromady lidi, aby si povídali příběhy? Vždyť to už skoro neděláme?“ A tak založil festival. První ročník se odehrával v tělocvičně a byl jen pro pár nadšenců, ale postupně přijíždělo každý rok víc a víc lidí. V Jonesborough, kde se odehrává, to vypadalo tak, že na hlavní ulici, tvořené typickými americkými domečky s verandami vpředu, seděli vyprávěči a lidé chodili kolem nich od verandy k verandě, od domu k domu a poslouchali jednotlivé příběhy.

Jak často probíhají takové festivaly teď?

Festival v Jonesborough se odehrává každý rok první týden v říjnu a trvá tři dny. Časem začaly festivaly rozrůstat a odehrávat se pod velkými stany, a když už bylo těch stanů a lidí v nich tolik, začali si další lidé uvědomovat, že vyprávění je lákavé a začali organizovat festivaly v dalších městech. Vypadá to vždycky, jako by do města přijel cirkus – uprostřed stojí několik velkých stanů, ve kterých sedí lidé na skládacích židličkách a poslouchají vyprávění. Ve skutečnosti s tím ale začali baptisté, kteří jezdili od města k městu se svým stánem, ve kterém kázali, modlili se a upadali do transu. Podle těch stanů se to jmenovalo Tent Revival. A protože jezdili jen jednou za čas, byla vždycky velká událost. Storytelling je postaven na podobném principu společného setkávání se na jednom místě, a tak se tenhle proud jmenuje Storytelling Revival. Je to vlastně něco jako nové náboženství... ale nemyslím to takhle vážně. Každý z festivalů je trochu jiný, ale tradice je stejná – stan na náměstí nebo v centru, kde stojí vyprávěči a lidi ho poslouchají.

Kolik lidí se takového festivalu účastní?

Festival v Jonesborough je v současnosti národním festivalem storytellingu a účastní se ho až deset tisíc lidí. Stojí tam pět až šest stanů, přičemž do jednoho se vejde až 1200 diváků. Vždycky začínají společným setkáním všech vyprávěčů na jednom jevišti, které se jmenuje „oleo“. To je výraz pro něco jako omáčku, šťávu v salátu, ale původní význam toho slova už nikdo nezná. Obsahem je jakási ochutnávka krátkých kousků jednotlivých vyprávění, aby lidi věděli, koho si mají jít další den poslechnout do jeho samostatného bloku.

Dá se tento obor studovat na univerzitě?

Ano. Já učím externě několik kurzů na Státní Univerzitě Východního Tennessee, která je nedaleko Jonesboroughu, takže je to propojené. U nás máme tříletý program na pedagogické fakultě. Také učím u nás doma v Ashvillu na Univerzitě Severní Karolíny v bakalářském studiu a dále na něčem, jako je univerzita třetího věku.

Liší se v něm semináristé na vašem semináři tady v Trutnově od vašich studentů v Americe?

... dlouhé ticho.

Ano – všichni mluví česky. Nemám příliš často možnost učit lidi, kteří sami učí druhé a vedou soubory. A navíc mají divadelní zkušenosti, a tak přestože mluví jiným jazykem, cítím se tu lépe než doma, protože to jsou lidé mého druhu.

A překvapili tě něčím?

Tím, že práce s nimi je velmi rychlá, protože spoustu věcí už umějí a znají. Mají divadelní základy. Ve Státech musím lidi daleko víc vybízet a povzbuzovat než tady.

Co tě zaujalo na Dětské scéně v Trutnově?

Ve Státech máme americkou asociaci školní divadelní výchovy, která pořádá podobná setkání pro zhruba stejnou skupinu lidí. Ale neviděl jsem na národní úrovni, aby s sebou pedagogové vozili své divadelní soubory. Vždycky se setkávají buď jen děti nebo jen učitelé. Jedná se spíše o jakési workshopy. Tady se mi to moc líbí. Snad trochu podobné je setkání škol na Floridě – školy, které se zabývají storytellingem a vychovávají vyprávěče, se pak setkají v jedné škole, kde vyprávějí příběhy pro rodiče a sebe navzájem.

O čem ty sám rád vyprávíš?

Mám moc rád dávání obyčejných věcí do neobyčejných souvislostí a nacházení toho nevšedního ve všedním. A taky hledání velkých věcí v maličkostech.

Jack: Pamatuju si, že táta vždycky v každé kravině našel nějaký význam a začal o tom vyprávět příběh, který ho většinou v tu chvíli napadl, a ten mu připomněl zas něco jiného a táta pak hodiny a hodiny mluvil a dával smysl nějaké věci.

Petra: David už o tom hodně mluvil v našem semináři – důležité pro něj je, jak čistý význam věcí kolem sebe.

Kdybyste byl drak, jaký byste byl?

Já bych byl asi drak z tohoto příběhu: V jedné jeskyni žil drak. Jednoho dne ho objevil malý chlapec. Zpočátku se draka hrozně se bál, ale pomalu se spolu spřátelili. A drak mu prozradil své tajemství: Ukřývá se v téhle jeskyni, protože je skrytý básník. Jenže společnost od něj očekává, že bude hrát roli draka. Všichni s ním chtějí bojovat a všichni ho chtějí zabít. A tak malý chlapec vymyslel lest: svatý Jiří bude s drakem naoko bojovat, ohočí si ho, a pak spolu budou regulérně jezdit po světě a drak se bude mít možnost věnovat se poezii.

Děkuji za rozhovor a dobrou chuť!

Petra

VČERA JSME SI VŠIMLI...

semináře B

VČERA JSME SI VŠIMLI...

odpočívající částí redakce

SEDLI JSME SI S...

MARTINEM HAKEM, ČESKÝM VYPRAVĚČEM

*Jediným vypravěčem v České republice, se kterým se redakce skutečně potkala, je brněnský Martin Hak. Neo-
dolali jsme a v souvislosti s letošním seminářem A jsme ho požádali o rozhovor. Doufáme, že se bude doplňovat
s materiálem získaným od Davida Novaka.*

Jak jste se ke storytellingu dostal?

Docela moderní slovo ... storytelling. Klidně jej používáme, ale osobně upřednostňuji termín vyprávění příběhů nebo vypravěčství a rád, jako hrdý obyvatel české kotliny podotýkám, že toto umění k nám nepřišlo z ciziny, není nové, mladé, lesklé, ale je staré jako lidská kultura, stálo u jejího zrodu a je i kořenem kultury naší.

Dostal jsem se k němu cestou klikatou. Nej dřív jsem jako student JAMU připravoval k zápočtu autorský kus a vyšlo z toho „takové divné divadlo“. Tehdy mě nenapadlo, že se dotýkám vypravěčského umění, které je vlastně divadlu dědečkem. Později, po škole, jsem během své nedlouhé učitelské práce mezi dětmi na prvním stupni kroutil hlavou nad tím, jak je vyprávění příběhů účinná a přirozená metoda ve výchovně vzdělávacím procesu. Ještě o něco později jsem se setkal s profesionálním vypravěčem a také s pojmem storytelling. Teprve tehdy jsem začal chápat, jak je vyprávění svěbytným, prastarým a stále živým uměním.

Je při vyprávění důležitou součástí divák? Na kolik ho musí vypravěč brát v úvahu?

Jsou skvělí vypravěči, jejichž výkony byly zaznamenány a jsou šířeny a přijímány prostřednictvím média (médií). V tomto procesu není divák či posluchač nijak zvlášť živým a „důležitým“ účastníkem. Je vlastně jen koncovým konzumentem hotového produktu. Vyprávění je vždy stejné a divák nemá na jeho tvar (a také výsledek!) žádný vliv. Je to proto, že nejrozšířenější média jsou v zásadě jednosměrná a neumožňují obousměrnou komunikaci mezi vypravěčem a jeho diváky-posluchači. Jsou i média pro komunikaci oběma směry, ale ani taková neumožňují výměnu informací tolika komunikačními kanály jako vyprávění tváří v tvář při skutečném blízkém setkání. Živé a bezprostřední setkání je to, co mě zajímá (a také asi to, nač se ptáte). Při něm je divák-posluchač spolutvůrcem přenosu komunikačního obsahu a má vliv na jeho tvar a účinek velmi podobnou měrou jako přítomný vypravěč. Každé vyprávění téhož příběhu je proto trochu jiné, příběh vplouvá mezi přítomné a je tvarován do podoby nejlépe srozumitelné právě jen těm přítomným lidem.

Máte nějaká speciální cvičení, která napomáhají k rozvoji určité složky vyprávění?

Samozřejmě. Přijďte někdy do mé vypravěčské dílny a ... zacvičíte si.

Jaký je podle vás nejzákladnější předpoklad dobrého vypravěče?

Jedním ze základních principů při vyprávění příběhů je přenos obrazů. Vypravěč je vidí ve své hlavě a používá všechny dostupné komunikační kanály k tomu, aby podobné obrazy viděli ve svých hlavách jeho posluchači. Jedním z nejdůležitějších předpokladů dobrého vypravěče je podle mě rozvinutá schopnost obrazotvorby. Přidám-li další, vidím hned v závěsu schopnost vnímat své posluchače ve smyslu „vést je a jít s nimi“.

Je rozdíl mezi recitací a storytellingem? Jaký?

Ano, je. Teoretik by o tom mohl napsat knihu. Za sebe si dovoluji jen dva malé postřehy. Je krásné být přítomen vyprávění, jehož součástí je právě recitace, a myslím si, že dobrý recitátor se může stát snadněji vypravěčem než dobrý vypravěč recitátorem. Neptejte se ale proč. Ještě mi to neuzrálo.

Jak se dá storytelling cvičit? Pracujete prakticky nebo používáte i teorii?

Znám jednoho ... Vladu. Je to skvělý vypravěč příběhů. Je mu osmdesát dva let a nepochybuji o tom, že k jeho mistrovství ho dovedl vrozený talent, v pravý čas objevená důvěra ve své schopnosti a dostatek příležitostí k vyprávění (rozumějte k praxi). O teorii toho, co dělá, neví nic. Stal se vypravěčem, má to pod kůží. Na druhou stranu mě osobně baví při svých přípravách hledat principy, pojmenovávat jevy, objevovat souvislosti. Kolik poutníků, tolik cest. A jestli se dá storytelling cvičit? Ano. Stejně jako třeba hod oštěpem, zpěv nebo učitelská profese. Záleží na skladbě tréninku, trenérovi, na vašich schopnostech, ambicích a odvaze.

Kde se můžeme s touto formou setkat v Čechách? Jsou nějaké soutěže, přehlídky, večery, semináře?

Dobrá otázka. Vlastně o ničem takovém nevím a rád bych se dověděl. Osobně mohu poděkovat pražské Artamě za důležitý impuls, který jsem získal před několika lety během Celostátní dílny dramatické výchovy v Jičíně. Zahraniční lektor tam vedl týdenní workshop o vyprávění. Další skvělá vypravěčská příležitost se naskytá právě nyní v Trutnově ... a dál? Jinou než svou zkušenost nabídnout nemohu. Sám se občas objevím v programech různých divadelních i jiných festivalů, pro opravdu různé zájemce (učitelé, studenti, žáci, manažeři, lektori vzdělávacích firem, rodiče s dětmi) připravuji a vedu vypravěčské dílny či kurzy, vyprávím příběhy při rozličných příležitostech, vyprávím i učím, kde mě pozvou.

Vyprávění příběhů, umění vypravěčské, také storytelling, chcete-li, ta starodávná dovednost kdysi dávno z nutnosti i pro radost pěstovaná a rozvíjená, je rozhodně stále naživu. Není moc vidět, mrška, a soutěže, přehlídky, večery, semináře ... si ji musí hledat. A dělají to, to je dobře. Tak, nad šťavnatým příběhem někdy na shledanou.

Více na www.vypravec.ic.cz.

ptal se Jonáš, úvodem opatřila Iva

NAPSALI NÁM:

TRUTNOV
legenda draka

ODPOVĚĚ: 16. 6. 08 19:30

Ten to zlok najdeme
na Krakonošově náměstí...

Přesněji na

ST. RADNÍČÍ

BABINEC

z KUNOVIC

Ukázalo se, že s námi soutěží pouze soubor Babinec. Tentokrát nám od nich přišel dopis s originálním dračím razítkem a odpovědí na soutěžní otázku. Je to tak a my jim za odpověď děkujeme! Navíc je správná, takže je jen už na nich, zda využijí možnosti navštívit redakci a nechají si uvařit od redaktorky Petry osvěžující čaj Životabudič. Tento čaj je vyroben podle původní receptury Valdemara Grešíka a zdaleka neptaří k nedovolenému doping, takže se nemusejí ničeho bát. Jen jeho chuť je - mírně řečeno - „zajímavá“. Přijďte, holky, uvidíte, ochutnáte, pochopíte!

Holá pohádka v podání souboru Babinec - za odměnu

VČERA JSME SI VŠIMLI...

Nejmenovaný účastník recitační přehlídky prohrál upomínkový bublifuk v pokru.

Jistá MM údajně budil penzion Úsvit v půl čtvrté ráno zvuky mejdanu pořádaného na balkóně.

Našlení, které vzbudilo představení Jeskyňka za každým rohem. Ranní ptáčka si prozpěvují čudlikyčudliky.

Jistý LR nechte rubriku Všimli jsme si - stále ještě se na redaktory usmívá.

Někteří redaktori jsou již tak znaveni, že nosí svetry a mikiny zásadně výstřihem dozadu.

Přehlídkovými místy putují bez lahu a skladu ztracené a znovu nalezené černé mikiny. V oběhu jsou celkem 3 - jedna je redaktorky ID, druhá zaměstnance Artamy KT a ta třetí leží zapomenutá U Truta a nikdo se k ní nehlásí.

Ukázalo se, že ztracený mobil, nalezený v šatně v Národním domě, vůbec nepatří souborům vystupujícím na DS. Když ZR zavolala na číslo označené „rodiče“, ukázalo se, že mobil patří dítěti z Trutnova a pohřešován byl již před týdnem. Šťastní rodiče již druhý den telefonicky děkují za záchranu movitého majetku účastníkům DS.

VČERA JSME SI VŠIMLI...

pracantů

prostoru pro dílny dětí ze souborů

DNES HRAJÍ...

HOP-HOP, ZUŠ OSTROV

S Věrkou a Eliškou jsem se procházela okolo kostela. Trochu nám do toho poprchávalo a trochu svítilo sluníčko. Obě holky byly vyčerpané po zkoušce v divadélku Trdýlku, ze kterého se někam poztráceli reflektory. Povídání s nimi bylo příjemné a inspirující...a taky komorní.

Jaké to je být na přehlídce takhle ve dvou?

Je to jiné, všechno se má zkusit. Nedá se říct, že by to bylo hroší nebo lepší.

My jsme si spolu chtěly vyzkoušet dělat dialog. Hledaly jsme nějaký text. Nakonec jsme si vybraly tuhle knížku. Zaujalo nás, že je to o dvou dospívajících dívkách a každá z nich je jiná.

Jak dlouho jste na inscenaci pracovaly?

To souvisí s tím, že to byl nejdřív dialog. Ten jsme dělaly minulý školní rok. Finální podoba inscenace vznikala od září do listopadu. Z předlohy pro nás paní učitelka napsala scénář. Ten je pro nás východiskem k dalšímu tvoření.

Pro Elišku je právě vytváření nového představení to, co ji v dramaťáku baví nejvíc.

Jaké je téma ve vašem představení?

Vztah...Dvě sestry, každá chce jít za svým snem, ale zároveň chtějí být pořád spolu. To jim brání splnit si svoje sny.

Holky mi prozradily i řešení klíčové situace představení, ale já si ho s dovolením nechám pro sebe a budu udržovat čtenáře v napětí. Povídání o postavách a jejich tématech by bylo určitě zajímavé, protože je vidět, že obě holky mají ve věci, kterou hrají, jasno a že o ni přemýšlejí. Jenže i já jsem se chtěla nechat představením překvapit, a tak jsem se na ně už dál nevyptávala. Věrka a Eliška jsou v Trutnově počtvrté, a proto jsem se jich zeptala:

Na co se jste těšily, když jste sem jely?

Na semináře, představení, na celý průběh přehlídky. Dílny jsou letos trochu jiné než loni, ale dá se říct, že se nám líbily.

Jaký bude váš hrací den?

Náročný. Hrajeme třikrát za sebou 40ti minutové představení. Ale menší prostor je pro naši inscenaci lepší, lépe se naváže kontakt s divákem a vytvoří se atmosféra.

Jaké je vaše oblíbené rozmlouvací cvičení?

Ouvex

Mamino mimino

Co by diváci neměli přehlédnout?

No, to je taková zvláštní otázka. Každý se bude dívat, na co bude chtít, každý má svůj pohled. Každý uvidí to, co mu „jiskrne“ do oka.

DNES HRAJÍ...

NA OTÁZKY REDAKCE ODPOVÍDÁ IRENA KONÝVKOVÁ, VEDOUcí SOUBORU HOP-HOP, ZUŠ OSTROV

Jak dlouho zpravidla pracujete na představení?

Zpravidla v květnu hledáme téma, které nás zajímá a do prázdnin se snažíme pro toto téma najít námět. Od září tak cca do října - listopadu probíhá přípravná fáze (zabýváme se postavami existujícími i neexistujícími v příběhu - ale kolem příběhu, situacemi existujícími v námětu i neexistujícími - které by se mohli ještě přihodit) a pak na soustředění v listopadu začínají vznikat první situace budoucího představení, cca v prosinci píšou dle zkoušek scénář a v lednu na soustředění si fixují první části představení. Toto vše ovšem neplatí pro představení „Ruby a Garnet?“

Máte nějaké vysněné představení, které byste chtěli jednou zrealizovat?

Nedávno jsem na to odpovídala v Talentu. Takže prosím originálnější otázku... nemám momentálně žádné.

Co bylo největším „klackem pod nohama“ na cestě k tomuto představení?

Nevím o žádném klacku. Byla to moc příjemná práce, protože představitelky Ruby a Garnet moc chtěly. Chtěly zkoušet, chtěly se dobírat vnitřních motivů postav, chtěly jednotlivé situace znovu a znovu zkoušet, znovu a znovu se chtěly zabývat, co jejich postava v dané situaci udělá, nebo by nikdy neudělala. A při této tvorbě vůbec nekoukaly na čas.

Co vás vždycky „nakopne“?

Vzájemná tvůrčí atmosféra v souboru, kdy nelze ani definovat kdo s čím přišel, zkrátka jeden podněcuje druhého a já jsem součástí tohoto týmu, ne hlavním podněcovatelem - to při práci. A při hraní představení? Příjemná atmosféra na festivalech hlavně v zahraničí. Vzájemné fandovství zúčastněných souborů. Schopnost ocenit snažení druhých souborů nekončícím potleskem, byť se pak na semináři řekne, jako u nás, co úplně přesně v představení nefunguje, ale nikdy to není o soudech, vždy je to o dobírání se divadelní „pravdy“ s velkou dávkou úcty k vedoucímu a dětem. Závěr takových festivalů je o dojemném loučení, o objetí a silném zážitku ze setkání, a to sakra nakopává, mne i děti!

Jaké bylo vaše první představení s dětmi?

Jééé - to je veselý zážitek. Nastoupila jsem po Soně Pavelkové do ostrovskeho dramaťáku, když mi bylo 19 let. Mladší děti měli rozdělané představení Sídliště, které Soňa napsala - bylo to takové pásmo říkadel o tom, jak si děti hrají, dělala to jako cvičné představení, což jsem nevěděla. Dodělala jsem ho a...postoupila na Dětskou scénu. Tehdy se kromě představení musely ukazovat i ukázkové hodiny. Pamatuji si, jak všichni byli nadšení z ukázkové hodiny a chválili mě za práci s dětmi, ovšem o představení se skoro vůbec nemluvílo. Je mi jasné, že moc nebylo o čem.

Co by podle vás ulehčilo práci vedoucího souboru?

Kdybych nemusela neustále vyřizovat a shánět autorská práva. Kdyby to šlo nějak plošně zařídit pro všechny dětské soubory, jako to mají hudebníci ze základních uměleckých škol. Kdo je v Asociaci ZUŠ, ten má jen nahlašovací povinnost a asociace platí paušál za všechny „své“ zušky.

NA OTÁZKY REDAKCE ODPOVÍDÁ DANA SVOBODOVÁ, VEDOUcí SOUBORU VY PRO MI PO, ZŠ A MŠ NEDAŠOVSKÁ, PRAHA 5

Jak dlouho zpravidla pracujete na představení?

Se svými soubory se scházím vždy v průběhu školního roku, většinou 1x týdně. Možná vám stačí tato stručná odpověď: 3 měsíce velmi, ale opravdu velmi zvolna, dva měsíce velmi, ale opravdu velmi intenzivně.

Máte nějaké vysněné představení, které byste chtěla jednou zrealizovat?

Mám jeden rest: děti se kdysi chtěly pustit do „Pána zlodějů“ (C. Funkeová). Měly pár scén a situací, které se jim velmi dobře hrály, ale mně přišel děj příliš složitý a s úpravou na míru jsem si neporadila. Beru to trochu jako svou prohru. Tak bych se s tím někdy chtěla ještě jednou poprat. Dále s nějakým souborem bych chtěla zrealizovat Děvčátko Momo a ztracený čas, zdá se však, že děti mají nálehavější témata. Do třetice - kdysi děti přinesly Dahlovy Čarodějnice, to nás bavilo, ale skončilo to na tom, že v tomto souboru (shodou okolností v tom, který jede do Trutnova) máme málo holek.

Co bylo největším „klackem pod nohama“ na cestě k tomuto představení?

Máme trochu složitou netypickou situaci. ZŠ, kde se tento soubor dal dohromady a pod jejíž záštitou působí, funguje pouze do 5. třídy. Všechny děti mi tedy „vyšly“, nicméně chtěly „v dramaťáku“ pokračovat. Měla jsem tedy soubor, ne však místo, kde se scházet. Původní škola nakonec souhlasila s pokračováním schůzek v jejích prostorách, ale není to ideální. Na připomínky a prosby z naší strany zaznívá odpověď „tak si najděte něco lepšího“.

Co Vás vždycky „nakopne“?

V případě tohoto konkrétního souboru zjištění, jak moc děti chtějí v práci pokračovat. Jejich rozhodnutí překonávat všechny překážky.

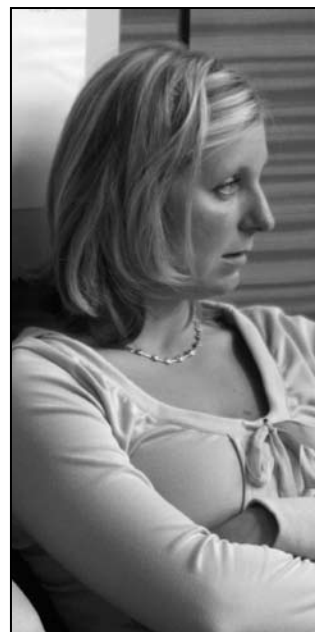
Jaké bylo vaše první představení s dětmi?

Nevím, zda chápu správně. S tímto souborem jsme nejprve vytvořili před 6 lety pohádku podle oblíbeného leopolda jednoho z dětí „Jak Sluníčko vypilo Pejskovi vodu“. Před tím jsem však pracovala i s jinými skupinami, před mnoha lety jsem divadlo hrála i já sama.

Co by podle vás ulehčilo práci vedoucího souboru?

Vyhovující prostor a pomocník. Prostě další dospělá nebo dospívající osoba, která na svá bedra převezme část úkolů. (Snad si ji odchovám.)

VČERA JSME SI VŠIMLI...

rozhovorového semináře

foyeru v kině Vesmír

Narodil se nám drak výtvarnosmělý, z rodu originálních, čeledi estetickokrásných, řadu okotěšivých, kmene energií sístících. Děkujeme souboru za významný přínos do dětské sbírky Dětské scény.

DNES HRAJÍ...

VY PRO MI PO, ZŠ A MŠ NEDAŠOVSKÁ, PRAHA 5

VYdržte **PRO**sím **MI**nutu **PO**tichu se schází už dlouho. V tom, jak dlouho přesně, nevládla mezi členy souboru naprostá shoda. Jinak mezi nimi shoda vládne, jsou spolu rádi a je to jeden z důvodů, proč na dramaťák chodí.

Co dalšího vás vede k tomu dělat divadlo?

Dana – naše hlavní matka. Můžu se tam vyblbnout. Každý pátek si jdu odpočinout od školy. Rádi improvizujeme. Dá nám to něco do života.

Co vás baví kromě divadla?

Život.

Seděli jsme společně na zšeřelém jevišti v Národním domě, soubor měl za sebou malá nedorozumění a ještě byli všichni unavení ze sluníčka a běhání od nádraží do centra. Přesto si se mnou povídali ochotně a k věci.

*Předlohu pro svoje představení **Trable A.Molea** si přinesli sami. Na knížce je baví humor, deníková forma a taky to, že je o klukovi jejich věku.*

Jak se převádí deníková forma na jeviště?

My jsme si vybrali ty dny, co se nám líbily. Improvizovali jsme, pohrávali jsme si. Dana (vedoucí souboru) z toho pak sestavovala souvislý příběh.

Co vás v představení těší?

Vtip. Pohled intelektuála. Dospělé můžeme hrát s nadsázkou, přehnaně.

Čeho si mají diváci všimnout?

Otázka vzbudila vlnu odpovědí, zaznamenávám alespoň některé z nich.

Ničeho. Všeho. Toho, že se snažíme a že jsme všichni kamarádi. Nejsou tam sprostá slova. Ať tam nespí.

Co se vám zatím na přehlídce líbilo?

Pan Hu, Barborka a cucavé bonbony, Osmý John. Dílny taky, ale čekali jsme, že budou víc o divadle, třeba improvizací. Bylo to spíš o seznamování se s ostatními. Bylo to celkem zvláštní být s někým jiným, než s lidmi z našeho souboru.

Markéta

DNES HRAJÍ...

DIVADELNÍCI Z DDM VIKÝŘ, JABLONEC NAD NISOU

Na začátku našeho povídání jsem se dozvěděla, jak se řekne rusky: „Posaďte se do půlkruhu kolem stolu“. V Trutnově jsou Divadelníci poprvé. Na představeních, které doposud viděli, oceňují energii, která z nich šla, a originalitu. Líbí se jim tu ještě jejich prostorná ložnice. Dneska v noci spali uprostřed tělocvičny poskládaní do hvězdičky, aby si mohli ještě popovídat.

Soubor v tomto složení pracuje rok. Ale někteří jeho členové se věnují divadlu už sedm let. Svět divadla je láká. Vyprávějí o zážitcích z loutkářské Chrudimi a už se těší, až tam budou. Tady na Dětské scéně očekávali podobně milou atmosféru a očekávání se jim naplnila. Jen jim je líto, že nemohli přijet dřív.

Co vás přivedlo k divadlu?

Paní učitelka. Maminky. Mě do toho mamka nutila, já jsem nejdřív nechtěla, teď si bez toho nedokážu nic představit.

Kromě divadla dělají muziku, malování, zpěv, sport a gaučing.

Ke Grónským pohádkám je přivedla vedoucí souboru. Pověst o sirotkovi Kassasukovi si vybrali, protože se dá dobře ztvárnit. V příběhu si soubor našel hlavně téma šikany.

Vybavujete si nějaký konkrétní zážitek z vytváření inscenace?

Alenka (naše vedoucí) nám přečetla část, kde Kasasukovi ubližují. Pak nám dala loutku a my jsme ji měli „zšikanovat“. My jsme jen zůstali sedět, vůbec jsme to nejdřív nemohli udělat, i když to byla jen loutka. Teď je to naše nejoblíbenější část představení.

Co chcete, aby diváci nepřehlédli?

Naše obličeje, ať jsme slavní! Ať nesledují jen téma, ale i naše výkony.

Kdyby byla vedoucí drakem, jaká by byla?

Elegantní, veselá, hodná, trpělivá.

Markéta

Text k fotografii: Hodněná, hodněbota, hodněhlavá dračice byla zachycena při ukoristění jednoho z místních klaunů.

NA OTÁZKY REDAKCE ODPOVÍDÁ ALENA TELENSKÁ, VEDOUcí SOUBORU

Jak dlouho zpravidla pracujete na představení?

Záleží na výběru a náročnosti tématu. Většinou od tří měsíců víc.

Máte nějaké vysněné představení, které byste chtěla jednou zrealizovat?

Vysněné představení nemám. Spíše se snažím dát dohromady vysněné představení celé naší skupiny.

Co bylo největším „klackem pod nohama“ na cestě k tomuto představení?

Největším oříškem pro nás bylo najít cestu, jak předat hlavní poslání příběhu divákovi. Představení má trochu složitější pointy a nebylo jednoduché se s příběhem a jeho pochopením poprat.

Co Vás vždycky „nakopne“?

Když vidím děti na jevišti plné energie a cítím, že je hraní baví.

Jaké bylo vaše první představení s dětmi?

Částečně loutková pohádka O kočičí princezně. Před třemi lety.

Co by podle vás ulehčilo práci vedoucího souboru?

Mně osobně by pomohlo mít na všechno tolik času, kolik bych si jen přála...

VČERA JSME SI VŠIMLI...

drobnosti

VČERA JSME SI VŠIMLI...

zatím nevyužitých fotek

DNES HRAJÍ...

DRAMATICKÝ SOUBOR ZUŠ CHRUDIM

Všichni tři členové souboru už jsou v Trutnově jako doma. Jsou tu od pátku a účastnili se i recitační části přehlídky – Jennifer recitovala, zbytek souboru byl její doprovod. Na přehlídce se jim líbí. Zvlášť rádi vzpomínají na recitační dílnu pro IV. kategorii. *Sešla se skvělá parta, i s lektorkama to bylo super.*

Zjistila jsem, že na inscenaci pracují od března. Společná práce je moc baví, ale představením na Dětské scéně asi končí, protože David odchází na konzervatoř. Chtěli by si proto společně hraní vychutnat. Když se rozhodli pracovat společně, hledali nějaký text.

Jaké jste měli na předlohu požadavky?

Aby to bylo pro tři a aby to bylo něco exotického, abychom použili Jennifer. Jennifer: No, já jsem jinak nepoužitelná. Chtěli jsme, aby to bylo něco neobvyklého, to se snad podařilo.

Paní učitelka jim nabídla africké pohádky. Nejdřív se jim pohádka **Pavouk a moucha** nelíbila, ale jak si s ní pohrávali, tak se jim připadala hezčí a hezčí.

Jak jste si pohrávali?

S pohybem, hudbou, rytmem (to hlavně Jennifer).

Jaké téma vaše představení sděluje?

Afriku. Kde jsou naše hranice. Poučení o lakomství. Nesmíme toho moc prozradit, aby diváci nebyli ovlivněni.

Co si nejvíc užíváte, když představení hrajete?

Asi to, že jsme spolu. A taky lachtana si užíváme. Tancování a bubnování.

Co vás baví na divadle?

Všechno. Hrát. Když se sejde suprový kolektiv... A taky záleží na tom, co se hraje, protože když člověka zaujme předloha, tak je pak radost to ztvárňovat a taková pocta do toho dát svůj vlastní element.

Povídání se souborem z Chrudimi bylo moc zajímavé a přínosné. Všichni tři umějí přemýšlet o věcech, které dělají. Navíc o nich dokážou smysluplně a poutavě mluvit. Po rozhovoru s nimi se už tak těším na představení, že se mi ani v této pozdní hodině vůbec nechce spát.

Markéta

Drak? Multivitamin!

NA OTÁZKY REDAKCE ODPOVÍDÁ RENATA KLEČKOVÁ, VEDOUcí SOUBORU**Jak dlouho zpravidla pracujete na představení?**

Záleží na tom, o jaké představení jde. Někdy trvá nácvik dva roky, jindy několik týdnů. Africkou pohádku jsme například nazkoušeli za tři týdny.

Máte nějaké vysněné představení?

Nemám. Vycházím z žáků, které mám k dispozici. A ti mě inspirují k tvorbě.

Co bylo největším „klackem pod nohama“ na cestě k tomuto představení?

Žádný nebyl. Nejdůležitější je nápad. A pokud jsou děti šikovné, tak vždy něco vytvoříme.

Co vás vždycky „nakopne“?

Zaujetí a nadšení dětí.

Jaké bylo vaše první představení s dětmi?

Na to si bohužel nevzpomínám.

Co by podle vás ulehčilo práci vedoucího souboru?

Kdyby měly děti více času. Hlavně ty šikovné mají spoustu různých aktivit a někdy je problém se vůbec sejít.

NA VÝPRAVĚ ZA...

SOUBOREM LETY DO OBLAK... A ZA TRUNOVSKÝM DRAKEM

Co může být krásnějšího, než dopolední výlet za slunečného počasí? No přece dopolední výlet za slunečného počasí s Lety do oblak. Viděla jsem díky nim skluzavku pro skřítky, dozvěděla jsem se, co je to mámitko a jak se dělá kochy koch. Taký jsem zjistila, jak vzniklo moře: dva voříky se srazily s kyslíkem a pak to posolily.

Na výlet vyrazilo pět holek a dva kluci a pak ještě jejich Kačenka. To je paní učitelka, ale děti jí říkají Kačenka a já se po nich budu opírat. Na přehlídce se Letům do oblak moc líbí. Bavi je program, rádi vidí představení a těší je, že můžou být celý týden spolu (*Káťa: Máme štěstí na dobrou partu, jinak bychom to tady nezvládli*). A úplně nejvíce se jim zatím líbil dětský diskusní klub na Nivách.

Zastavení první – u mláďátka

Dračí mláďátko je v parku za kinem. Soubor o něm už věděl. Když jsme k němu došli, dostali jsme za úkol si ho prohlédnout, všimnout si detailů, přemýšlet, v jaké je asi náladě, jaký má výraz. Děti pracovaly ve dvojicích a jedné trojici. Prohlížely dráče intenzivně, dokonce i rukama. Když jsme odcházeli, koukla jsem ještě jednou na draka. Jaký měl výraz? Jako kdyby ho někdo polechtal. Johanku s Mírou zaujaly na mláďátku draka vyjevené oči, skrčené nohy a křídla.

Zastavení druhé – spoutaný drak

Pokračovali jsme v cestě na náměstí. Úkolem bylo si prohlédnout pečlivě draka na radnici. Na mláďátko si šlo sáhnout, radničního draka je zase možné vidět z různých úhlů. Holky mi prozradily, že první den v Trutnově je Kačenka se sklopenými hlavami nalákala přímo pod radnici a pak jim řekla, aby se koukli nahoru. Šla jsem si to zkoušet a je to pohled jen pro odvážné. Po prozkoumání draka bylo třeba zařídit věci jako posláním pohledů a koupením čelenky do vlasů. Než se děti rozběhly po náměstí, ještě se zdravily se souborem Babinec. Sdílejí společně tělocvičnu a tak už se stihli skamarádit.

Zastavení třetí – drak kamenný

Tohohle ještě neznáte, říká Kačenka, když vede soubor do parku u lesnické Akademie. *Tady je to jako na zámku! Táhle je ten drak! Ale ten byl na fotce v deníku.* Úkol u draka na kašně byl stejný jako u dvou předchozích. Při obcházení kašny bylo zjištěno, že drak má rozeklaný jazyk. Úkol poslední – vybavit si všechny viděné draky, všechny odpozorované detaily a vytvořit příběh draka, jediným omezením je, že drak musí projít fázemi vývoje v tom pořadí, v jakém jsme je prošli my. Skupinky se ponořily do práce, opravdová bouře mozků, své příběhy hned zaznamenávají. Zelené světlo mezi větvemi ještě zdrazňovalo atmosféru. Při torbě jsem zachytila výkřiky: *To je ten drak na smrtelné posteli? Kašna je na krev! Není to moc tragické? No, to mě právě baví! Jak se drak dostane na žebřík?* Kačenka mezi skupinkami prochází a odpovídá na otázky. Mezitím se do kašny vplížili dva muži vyzbrojení košťaty. Asi šli na draka.

Letem na Šibeníčník

Kačenka před námi opravdu letěla než jsme ji zavlekli do diskuse, co je Ještěd a co Sněžka. I další hádanky v krajině děti zajímaly. Na vrcholu všichni očekávali šibenici a příběh. První přání zůstalo nesplněno, druhé se splnilo hned třikrát. Na Šibeníčníku vyzněly hrůzostrašné příběhy o trutnovském drakovi velmi patřičně. Cestou dolů soubor obsadil celé dětské hřiště a vůbec se mu nechtělo na oběd.

Děti se celou cestu radovaly, tvořily, povídaly si, pobíhaly, objevovaly, pozorovaly. Já jsem se na jejich energii svezla a jsem moc ráda, že mě vzaly s sebou. Taký už konečně vím, jak to s tím drakem bylo...

Markéta

Ochutnávka ze vzniklých drakopříběhů

...Pak nastražili past. Dali oběť na střechu radnice, dveře a okna zabednili, aby se drak nedostal dovnitř. Přistavili žebřík směřující k oběti a past byla hotova. Protože drak nemohl létat, musel vylézt za obětí po žebříku. Když byl mezi prvním a druhým patrem, okna se otevřela a zdatní muži ho přivázali k žebříku...

(Jára, Káťa, Kristýna)

...Všichni se podívali na radnici a uviděli neuvěřitelnou zrůdu, jak na ně koule žlutýma očima. Radnice se zrovna opravovala. Do spousty lan se drakovi zamotal ocas a tlapy a zůstal viset na žebříku. V tu ránu zahřmělo a žlutý blesk oslnil celé město...

(Gabča, Katka)

...Tak ho chytili a přivedli ho na Špilberk, kde byl dán darem knížeti Oldřichovi. A ten ho zase přivedl do Trutnova a dal ho na kašnu. Dráček se bránil a náhodný kouzelník ho zkameněl. Drak je na kašně dodnes...

(Jára, Johanka)

VČERA JSME SI VŠIMLI...

připomenutí školních povinností

PTALI JSME SE DĚTÍ:

Kdyby byl lektorský sbor drakem, jaký by byl drak?

Hodně...zuřivý. Chrlil by oheň.

Byl by nebezpečný a přísný.

No, já bych řekla, že by to byl hodný drak, takový, co tu princeznu od toho zlého draka odnese zpátky.

Byl by vícehlavý, každá hlava jeden lektor.

Žral by jenom princeznu, a protože v našem představení žádná nejsou, tak aby nás nesežral.

Brýlatý.

Upřímný.

Inteligentní, to draci jsou!

Živil by se divadlem.

zaznamenala Markéta

NAPSALI NÁM:

Na klávesnici šéfredaktorky se v úterý ráno objevila malá fotografie ze třicátých let minulého století. Na ní byla zakroužkováná plavovlasá dívka s popis-kem: To jsem já! B

Jen se domníváme, že by mohlo jít o naši „starou“ Blažkovou a důkaz, že v raném věku měla cosi společného s divadlem.

Co na to trutnovský drak? Dělá, že spí... Tak uvidíme.

DNEŠNÍ PROGRAM - STŘEDA 17.6.

8.30 - 12.00	dílny pro děti ze souborů
8.30 - 12.30	semináře A, B, C, D pro dospělé
9.00 - 11.15	5. blok vystoupení souborů – představení pro veřejnost
14.00 - 16.15	5. blok vystoupení souborů
	skupina A (soubory)
	Sírotek Kassasuk , Divadelníci z DDM Víkř, Jablonec nad Nisou (kino)
	Pavouk a moucha , Dramatický soubor ZUŠ Chrudim (kino)
	Ruby a Garnet? HOP-HOP, ZUŠ Ostrov (ZUŠ)
	skupina B (lektori a seminariši)
	Ruby a Garnet? HOP-HOP, ZUŠ Ostrov (ZUŠ)
	Sírotek Kassasuk , Divadelníci z DDM Víkř, Jablonec nad Nisou (kino)
	Pavouk a moucha , Dramatický soubor ZUŠ Chrudim (kino)
	obě skupiny společně
	Trable Adriana M. , VY PRO MI PO, ZŠ a MŠ Nedašovská, Praha 5 (kino)
16.30 - 17.30	diskusní kluby seminaristů
16.45 - 18.15	dětské diskusní kluby
18.00 - 19.30	seminář o inscenacích 5. bloku
20.00 - 21.00	doplňkové představení - pro děti ze souborů
	Komedianti na káře , pořad kejklřů, výuka zonglování (kino)
20.30	závěrečná vystoupení seminářů (pro seminaristy a lektory - ND)

SOUTĚŽ

Kde to je?

I kolem této dračí abecedy chodíme každý den. Někdy dokonce několikrát. Určitě jste si ji už všichni všimli a redakční schránky budou pod tíhou odpovědí určitě praskat ve švech. Těšíme se na ně, tak se pochlapte!

BLAŽKOVÁ - DÍL 6. - GRILOVAČ KUŘAT

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY- ČÍSLO 5.

Redakce: Iva Dvořáková (šéfredaktorka), Markéta Nečasová, Petra Rychecká, Jonáš Konývka, Michal Drtina (foto), Pavel Kocych (sazba, ilustrace, grafická úprava) a Matěj. Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka - 17. 6. 2009 ve 0.27 :-). Vychází 17.6. 2009 v 10.30. Náklad - 375 ks.